

Оила ва јатицат

БИЛДАР ОЛЕСМЯТ

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

37
сон
11—17
сентябр
2003 йил

ХАР ҲАФТАНИНГ ПАЙШАНБА КУНЛАРИ СИЗНИНГ БЕФАРАЗ СУҲБАТДОШИНГИЗ

ПОЛВОНЛАРИ КЎПДИР БУ ЮРТНИНГ

- Кураш-бу катта синов майдони. Ана шу майдонга кириб келишингизни ҳам ўзига хос сабаблари бўлса керак?

- Болалигимда дадам мени Хоразмга, яъни ўзи туғилип ўтсан юртга тез-тез олиб борарди. Ўзингизга маълум, Хоразм полвонлар юрти. У ерда кураш майдонига чикмаган эркакнинг ўзи йўк бўлса керак. Ёши бир жойга борган отахонларни бир-бирлари билан бел олишаётганларини кўриб, завқим ошарди. Айниқса, дадам даврага чиқанида галаба козонишини жуда-жуда истардим. Қишлоғларни очиқ майдонда баданимдан совук ўтганини ҳам сизмасдим. Тошкентга қайтач, маҳалламиз болаларини ўнинг тўплаб ўзимча кураш ташкил қиласардим. Ўзандан сузиҳ хавасига қатнашардим. Бирданига курашга кизиқиб колдим-у, дадамни хол-жонларига қўймадим. Шундан сўнг пойтахтимиздаги Марказий спорт клубидаги эркак кураш бўлимига қатнашардим.

- Эркак курашнинг бошқа кураш турларидан қандай фарқли томонлари бор?

- Курашнинг Юнон-Рум туртида оёққа тегиб кетиш

ўглим катта бўлса полвон йигит бўлади, - дея ният қилмаган ота ёки она бўлмаса керак. Пойтахтимизнинг Собир Раҳимов туманига қарашли "Мискин" маҳалласида юшовчи Комил ака ҳамда Зухра опа Курбоноваларнинг Жалолиддин исмсли ўғли ҳам кураги ерга тегмаган полвон йигитлардан. Жалолиддин КУРБОНОВ — спортнинг эркин кураш тури бўйича учкарра Ўзбекистон чемпиони.

мумкин эмас. Миллий курашда даврага кимоно кийиб чиқлали. Эркин курашда иккита курак гиламга теккизилса ўйин ҳалол бўлади. Ундан ташқари, ҳар бир спортичининг њеч кимга айтилмайдиган ўз шахсий сири (усуби) бўлади.

- Ҳеч кимга айтилмайдиган услубининг ёки шахсий сирингиз рақибингизга нисбатан гаразгўйлик ўғитотиб ўймайдими?

- Йўй, аксинча муваффакият келтиради. Қолаверса, майдонда бир-бirimiz bilan raqib bўysak-да, haётda hamida dўstmis. Baъzida shikastrlar olib oёk, ёki kўplarimiz siniishi ham mumkin. Buz bундан fojeza yasashga emas, chinchikiga intilamiz.

- Мехнат, машаккат, мағлубият... ва ниҳоят гала-ба. Буларнинг барни ўз-ўзидан бўлмаса керак, албатта?

- Men galabaga maғlubiyat orqali erishganman. Чунки ҳар сафар maғlub bўlganimida er-taga ana shu rakiбimni albatte engaman, - degen yuda bўlaman. 1999 йил Тошкентда, 2001 йилда Козогистонда бўлган mусобакалarda xuddi shunday bўlgan. 2001 йил Тошкентда ҳамда Хоразмда ўтказилган bellashuvlarda Ўзбекистон чемпиони деган увонга сазовор бўлдим.

- Баъзан мусобакаларга зўр бериб тайёрланган sportchilar bellasshuwda ўзларини йўқотиб кўядилар. Бундай ҳолат сизда ҳам бўлганими?

- Andikon mусобакасигa da-dam mени ruhan tайёрладi,

руҳий мадад берди. Mусобакада ҳисоб менинг fойdamga ҳал бўлаётганди. Dадам bирдад kўsimiga kўrinnimai қолди. Шунда negadir suctlaшиб, ўзимни ёмон ҳис кила boшладим. Ammo kўp ўтмай ўзимни kўlga oldim. Чунки sportchini ruхий tетиikklik kўprok galaba sari etaklайди.

лайсиш?

- Avvalo yaxshi ovqatlaniшlari kerak. Men sut, katik, ayniқса, tworogni kўp istemol қulamani. Яқинда chap kўlimdan jarxot olib, olti oй mashlarga qatnasholmай jordim. Shunqa tworog meniga kўp ёрдам berdi. Шунингдек, uzum, anjir, olma kabi mevalar ham baқuvvat қuladigan hussusiyatlarga eга.

- Clubningizda kurašchi kizlari ham bўlsa kerak. Ularغا munosabatiningiz?

- Kiz bola gўzallik ҳамda naфosat uchun yaratilgan. Kolaverse, uларнинг birinchi va-

Оиламиз меҳмони

- Agar sir bўlmasa vazniniнгиз?

- Xozircha 96 kg.
- Sportchi ukalaringiz ўз vaznlarini oширишlari учун nimalariga эътибор berishlari kerak, deb xisob-

zifalarli ona bўlish. Baъzan maғshugulotlari paitida uлarغا aчинib ketaman. Чунки ўta оғир bўlgan maғshugulotlarni эркакlar bilan barobar baza-riш uлar учun оғир албатта. Men kўprok қизlarimiz-

Сувратчи — М. МИРСОДИКОВ

ХАР БИР БОЛАГА МЕХР-ЭЪТИБОР

2000 йил "Болаларни асрар" (Буюк Британия) Xайрия жамияти кўмагида ташкил этилган "Мехр таянчи" Тошкент шаҳар, болалар марказининг асосий вазифалари - 18 ёшгача бўлган дай-

ди, қаровсиз болаларга мөхру ёзтибор, famxўrlik kiliш, iжtimoiy ёрдам beriш, uлar ga yuriдik, psixologik va tibbiy ёрдам kўrsatiшdan iborat. "Mehr tаяnchi" markazi faoliyatiga kўplab sabotalaб kишилар, tashkilotlar tomonidan amaliy ёрдам beraлият. Яқинда markazga London shaхri мэрингинги рафиқаси mississ Blэkshouva mэр ўринbosarining рафиқаси mississ Tess Broэрлар taшириф buoriyshi.

Suratda: (чандан ўнга)

mississ Blэkshou, mississ Tess Broэр, Ўзбекистон Bolalar jamғarmasi raisi Inqilob Юsупova va "Mehr tаяnchi" markazi direktori Davron Maҳmudov.

XULCAR

Софлом оила — келажак таянчи

Aхборот

Respublika Va-zirlar Maҳkamasining Oila, onaliq va bolalikni iжtimoiy muхofaza kiliш. Kotibiyati va Toшkent shaҳar xоkimiyatiда Ўзбекистон Respublikasi Vazirlar Maҳkamasining 2003 йил 25 avgustdagi 365-sonining "Nikoхlanuvchi shaхslarни тиббий kўrirkidan ўtказish түgrisidagi Nizomni tasdiqlash haқida"gi karori iжrosiga bagishlangan йигилиш bўlib utdi. Йигилиши Toшkent shaҳar xоkimini ўrinbosari, хотин-қизlar kўmitasini raisi Ф. Adraхimova boшkarди.

Nizomda belgilanishiча, kelgusi йилнинг 1 январидан бошlab никохlanuvchi shaхslarning tibbий kўrirkigini uлar ning яшаш жойидаги FХDÉ organlari томонидан rўyhatdan ўtказiladigan barча никохларга жорий этилади.

Nizomda belgilanishiча, kelgusi йилнинг 1 январидан бошlab никoхlanuvchi shaхslarning tibbий kўrirkigini uлar ning яшаш жойидаги FХDÉ organlari томонидан berilgan йўllanma бўйича belup ўtказiladi.

Uшbu қарор iжrosini tамminлаш барчанинг вазифаси эканлиги таъкидлаб ўтилди.

НИГОРА

Тўй-маъракаларимиз бошида доимо кўнли кўрган кайвони момоларимиз, тадбиркор оналаримиз туришган.

Машхур адабиётнушос ва фольклоршунон олим, профессор Баҳодир ака Сарим-

Ватан равнаки, халк эрки ва фаровон ҳаёти учун ёниб яшашган.

Хозирда аёлларимизн турмушимизнинг барча жаҳбаларида учратишими мумкин. Ўзбек аёли жаҳон спортига,

соковнинг ёзишича, илгарлари (хозир ҳам Фаргона водийсининг айрим жойларида) киз бола вояга этиб, турмуш курмай оламдан бевакт кўз юмса, халк унинг жасадини чимилдик ичидан олиб чиқсан ва қанчалик оғир бўлмасин дард-аламли ёр-ёр айтиб қабрис-тонга кузатишган:

Ойим кизим сочлари
каротолга ҳалинчак,
Ойим кизим кетади
карот ерга қелинчак.

Орасига етмаган
армонли қиз, ёр-ёр,
Охиратта қелинчак
дармонли қиз ёр-ёр.
Ҳай-ҳай ўлан, ҳай улан,
жонон кизим ёр-ёр,
Хур қизларнинг ичидা
подшоҳ кизим, ёр-ёр.

Ёр-ёр айтиб
чимилдик кирдилар,
Совуқ таҳта устида
ёр-ёлларни айтдилар.
Очиюзини, эй фассол,
дўстларимни бир кўрай,
Очиюзини, эй фассол,
онагинамни бир кўрай.

Ха, ўзегим ана шундай улуғлашган аёл зотини. Улар қадимдан ажойиб шоира, тадбиркор инсон, эл севган қархамон ва доно давлат ражбари бўлишган. Аёлларимиз

санъатига, фанига, маданияти ривожига хисса кўшабтган аёллардан десак, муболага бўлмайди. Биз юкорида аёлларимизнинг ўтмишдаги маънавиятига бир тўхталиб ўтгандик. Лекин ҳозирги кунда қизларимиз, сингилларимиз, умум ўшларимизнинг маънавий дунёкараши қандай? Кези келгандга шуни айтиб ўтиш керакки, ҳозирда баъзи ёшларимиз ҳаётга оиласа, жамиятга енгил-елпи қараш оқибатди ўз қадрини йўқотиши кечирилmas ҳолатиди.

Оила кўрки - аёлдир. Агар у зарлар билан безатилган бўлса ҳам, оқила аёл бўлмаса, у ўйнинг фазиа ва зиёси бўлмайди. Ўз навбатида эркакнинг рафиқасига кўрсатадиган меҳрибонлиги ҳар қандай жавохирдан ҳам қимматлиди. Аёл киши эркакдан қалби дарёлик, лутфокорлик, латиф сўз, дилхушлик, ширин ва гўзал мумомала, гайрат ва шижот кутади.

Янги оиласга кўникунча киз боланинг руҳий ҳолатида чукур бурилиш рўй бериши табиий бир хол. У ўз ота-онаси, ака-укалари, дугоналари, колаверса, қариндош-уругла-

ри-ю, маҳалладошларини, униб-ўсган жойини согина-ди. Ўз уйдаги урф-одатларга, анъаналарига ўрганган, ҳатто юшаб ўсган ҳовли-жойлари ҳам кўз олдидан кетмайди. Янги оиласига барча аъзалиари келинчакнинг бу ҳолатини ва руҳий кечинмалари-ни хисобга олиб иш кўрмоклари керак.

Ҳаётга енгил-елпи қараб юрган, борган ерида кўнига олмай, ўз уйига кайтган киз ўзи ота-онаси ва қариндош-уруглари учун ҳам ғам-ғамшиш келтиради. Эл-юрт ичади уларни юзини ерга қаратади. Янги келин одоби аҳлоқ жавохирини сеп килиб кела-ди. Оқила киз ўшгани билан кўша қарип, ота-онасига баҳт ва шодлиғи бағишлади. Отана ҳам қизларнинг борган ерида тиниб-тинчи кетиши учун барча чора-тадбирларни кўради.

Ёшларнинг турмушлари бу-зилишига кўпичча, куда-андалар сабабчи бўлишида.

Кўёвим ундок, кўёвим бун-док, деб нолийдиган ота-она-лар ҳам афсус учраб турди. Бунинг ўрнига кизи тушган хо-надонга яхши ният билан қадам кўйини керак. Шунда кўёв хонадоннинг эшиги очиқ бўлади.

Келинларга ҳам айттар сўзи-миз бор, баъзилар зебу зий-натта, бойликка муккасидан кетадилар. Ўнда улар умр ўйдошини жинонг ботоғига ботиради. Минг афсуски, ҳаётда латта-путта, зебу зийнат юнгига учун ҳар қандай қаби-лидан ҳам қайтмайдиганлар бор, ҳатто улар бадавлатлироқ кишига турмушга чиқиб ўндан манфаати йўлида фойдала-дилар. Эн ачиниарлиси шун-даки, ўшандай енгил-елпи киз-аёллар ўз ҳуслари йўли-да бирорнинг турмушини бу-зишдан ҳам қайтмайдилар.

Бир бадавлатрок танишимиз бор. У рус милиатига мансуб. Ўзи амандорлардан. Ьиши ҳам етмишни қоралаб қолган. Фарзандлари аллақачон ўйли-жойли бўлиб кетишиган. Хотини жуда ажойиб аёл. Махаллада уни Марина она деб эмас, Марзия она деб хурмат килишида. Хуллас, бир куни бир зиёфатдан чидик-у, ўша одамни бир ўшига 17-18 ўшлардаги киз билан машинасида кучоқлашиб ўтиргани-

ни кўриб ёка ушладик. Бизни зиёфат қылган мезбоннинг айтишича, ўша қиз ўтган йили олий ўкув юрголмагач шаҳарда колиб шуда билан топишиб қолган. Бу киши унга уч хонали квартира ва ҳатто "Тико" автомашинасини олиб бериб ўзига иккичини хотин қилиб олибди.

Энди ўзининг бир ўйлаб кўринг-а, наҳотки ёшларимиз шунчалик тубанлашиб кетаётган бўлсалар!

Жамоатчилик транспортида кетаётган бўлсангиз сингилларимизнинг кийинишини кўриб ёка ушлайиз. Ўзига ярашмайдиган эрзакка ҳорих шимларини кийишлари етман-гандай, корнини очиб юришни одат килиб олгангина нима дейсиз! Бу ҳам майли, баъзи бир сингилларимиз кўча-кўйда шортик килиб юришига энсанг котади. Ахир гарб маданиятига кўр-кўронна. таклид килиш фожия эмасми? Ахир биз ўзбеклар маънавияти юксак, буюк авлод-ажоддадорларга эга бўлган миллатмизку!

Модага муккасидан кетган ясанчик, дангаса келин лабини бўяб, пардоз-андоз килиб, сочини турмалагчай, қайнона бир онда ҳамма ёки орасати килиди.

Ақли келин кайнонасидан рўзгор-тутиши ўрганади. Яхши кайнона ҳам она, ҳам устоз, ҳам дугона бўлади. Натижада, турмуш лаззатли бўлиб бораверади.

Хозирда кўпгина ўрта-маҳсус ва олий ўкув юртларида одобнома фани умуман ўтилмайди. Тўғри, ҳафтада бир пар мурабиблар олиб борадиган мулоқот дарси бор, лекин бу тъзим-тарбия учун етарили эмас.

Сўзизими тутгатарканмиз, азиз сингилларимизнинг, аёлларимизнинг ибоси, латофати, одоби уларни тарк этмаслигини истаб қоламиз.

Бу ҳақда ўйлаб кўрайлик

ни кўриб ёка ушладик. Бизни зиёфат қылган мезбоннинг айтишича, ўша қиз ўтган йили олий ўкув юрголмагач шаҳарда колиб шуда билан топишиб қолган. Бу киши унга уч хонали квартира ва ҳатто "Тико" автомашинасини олиб бериб ўзига иккичини хотин қилиб олибди.

Энди ўзининг бир ўйлаб кўринг-а, наҳотки ёшларимиз шунчалик тубанлашиб кетаётган бўлсалар!

Халқаро ҳамжамиятнинг болалар фаронлигини юқори даражада тъминлашга бўлган интилиши БМТ Баш Ассамблеяси томонидан 1989 йил 20 ноўброда бир овоздан қабул килинган "Бола ҳукукли тўғрисидаги" Конвенцияда ўз ифодасини топган. Унда болаларни ижтимоий ҳимоялашнинг бир катор универсал ҳукукий меъёрлари белгиланган. 26-моддада белгиланишича, "1. Иштирокчи давлатлар ҳар бир боланинг ижтимоий таъминотдан, жумладан, ижтимоий сурғутадан Фойдаланиш ҳукуклини тан оладилар ва ўзларининг миллий қонунчиликка мувоғиб ўшбу ҳукукнинг тўла амалга оширилишига эришиш учун зарур чораларни кўрадилар. 2. Ушбу имтиёзлар мавжуд заҳиралар ва болалин парвариши килиш учун маъсул шахсларнинг имкониятларини шунингдек, боланинг ёки унинг номидан имтиёзлардан Фойдаланиш билан боғлиқ бошқа асосларни хисобга олган ҳолда заруратга кўра берилади".

Мехнат кодексига мувоғиб ўсмирларни ишга қабул қилиш 16 ёшдан белгиланган. Ёшларни меҳнатга тайёрлаш учун умумталим мактаблари, касбий техник билиб юртлари, ўрта ўкув мусассалари ўқувчиларни соглигига зарар келтирилмайдиган енгил ишларни бахариш учун, 14 ёшдан ўкишдан бўш вақтда ишга қабул қилишига руҳсат этилади, лекин ота-онасидан бири ёки уларни ўрнини босадиган шахснинг ёзма розилиги керак бўлади.

Жисмоний-психологик, ижтимоий ўзига хос хусусиятларни хисобга олган ҳолда 16-18 ёшдаги ишчиларни таътиллар ва қаҳидига таътилларни ишларни бахариш учун, 14 ёшдан ўкишдан бўш вақтда ишга қабул қилишига руҳсат этилади, лекин ота-онасидан бири ёки уларни ўрнини босадиган шахснинг ёзма розилиги керак бўлади.

Жисмоний-психологик, ижтимоий ўзига хос хусусиятларни хисобга олган ҳолда 16-18 ёшдаги ишчиларни таътиллар ва қаҳидига таътилларни ишларни бахариш учун, 14 ёшдан ўкишдан бўш вақтда ишга қабул қилишига руҳсат этилади, лекин ота-онасидан бири ёки уларни ўрнини босадиган шахснинг ёзма розилиги керак бўлади.

Оила кодекси бир катор янгиликлар киритиди, улардан энг муҳими никоҳ шартномаси – аёллар ҳукукларини химоя қилишининг, эр-хотиннинг мулкий муносабатларини аниқлаштириш ва болалар манфаатларини химоя қилишининг янада амалий механизмининг киритилиши бўлди.

Болаларни тарбиялаш ва парвариши килиш масаласи ҳокимиятларни кишидаги вояжига етмаганларни ишларни таътилашадиган ҳолидаги мактабни битириб кетган ўкувчилари ҳали-ҳизни Саломатнинг деёйманд. Ваҳонлари, қишлоқ хотин-қизларининг деярли ҳаммаси тикилчиликнинг ўддасидан чиқишида.

- **Нималарни оруз киласиз?**

- Э, армонлар кўп... Туманингизда тадбиркор аёллар кўпайса, тикилчилик корхоналари очилса, ишчи ўринлари мактабни сурғолаб келишиади. Уларнинг сурғолада маслаҳат сўраб келадиганлари ҳам бор.

Кишлоқ ўйлида синф журналини бағрига босгандан бир аёл севими мактаби томон бораяти. Назаримда бу аёл бир қучоҳи нурни бағрига босиб кетаётгандек...

Мехринисо КУРБОНОВА

Oila va jamiyat

(Боши 33, 36-сонда.)

Болалар ҳамдай ижтимоий имтиёзлардан Фойдаланадилар?

Халқаро ҳамжамиятнинг болалар фаронлигини юқори даражада тъминлашга бўлган интилиши БМТ Баш Ассамблеяси томонидан 1989 йил 20 ноўброда бир овоздан қабул килинган "Бола ҳукукли тўғрисидаги" Конвенцияда ўз ифодасини топган. Унда болаларни ижтимоий ҳимоялашнинг бир катор универсал ҳукукий меъёрлари белгиланган. 26-моддада белгиланишича, "1. Иштирокчи давлатлар ҳар бир боланинг ижтимоий таъминотдан, жумладан, ижтимоий сурғутадан Фойдаланиш ҳукуклини тан оладилар ва ўзларининг миллий қонунчиликка мувоғиб ўшбу ҳукукнинг тўла амалга оширилишига эришиш учун зарур чораларни кўрадилар. 2. Ушбу имтиёзлар мавжуд заҳиралар ва болалин парвариши килиш учун маъсул шахсларнинг имкониятларини шунингдек, боланинг ёки унинг номидан имтиёзлардан Фойдаланиш билан боғлиқ бошқа асосларни хисобга олган ҳолда заруратга кўра берилади".

Мехнат кодексига мувоғиб ўсмирларни ишга қабул қилиш 16 ёшдан белгиланган. Ёшларни меҳнатга тайёрлаш учун умумталим мактаблари, касбий техник билиб юртлари, ўрта ўкув мусассалари ўқувчиларни соглигига зарар келтирилмайдиган енгил ишларни бахариш учун, 14 ёшдан ўкишдан бўш вақтда ишга қабул қилишига руҳсат этилади, лекин ота-онасидан бири ёки уларни ўрнини босадиган шахснинг ёзма розилиги керак бўлади.

Жисмоний-психологик, ижтимоий ўзига хос хусусиятларни хисобга олган ҳолда 16-18 ёшдаги ишчиларни таътиллар ва қаҳидига таътилларни ишларни бахариш учун, 14 ёшдан ўкишдан бўш вақтда ишга қабул қилишига руҳсат этилади, лекин ота-онасидан бири ёки уларни ўрнини босадиган шахснинг ёзма розилиги керак бўлади.

Оила кодекси бир катор янгиликлар киритиди, улардан энг муҳими никоҳ шартномаси – аёллар ҳукукларини химоя қилишининг, эр-хотиннинг мулкий муносабатларини аниқлаштириш ва болалар манфаатларини химоя қилишининг янада амалий механизмининг киритилиши бўлди.

Болаларни тарбиялаш ва парвариши килиш масаласи ҳокимиятларни кишидаги вояжига кўра, қонуний тартибда боланинг оиласидан ажратиш унинг манфаатларига мувоғиб экланлиги белгиланган. Ота-оналар бола билан ёмон мумалада бўлсалар ёки у тўғрисида қайғурмасалар, алоҳида турсалар, боланинг яшаш жойини белгилаш тўғрисида қарор килиш аҳдлари бўлдан мустасно.

(Давоми бор.)

Хаёт тасодифларга тўла. Аввало Худо кўрсатмасин-ку, аммо жиноячига дуч келиб, у пул, буюминизни тортиб олмоқчи бўлса ёки жон, ё номусингиз хавф остида қолса, вазиятга караб теззик билан бир фикрга келишингиз зарур.

Кочишни ахвoldan кутулишнинг ягона йўли деб хисобла- маслик керак. Сизда иккита йўл бор. Ўзингизни совуқон тутиб жиноячига руҳий таъсир ўтка- зишга урининг. Унга аввало айни хозир шу ерда эрингиз, севгилингиз, танишингиз билан учрашмокчи эканлигинизни айтинг. Унга ҳатто таносил касаллигим бор, деб ҳам кўринг.

Кочишга имкон топиш учун унга тўсатдан зарба етказишин- гиз керак. Шуни эсдан чиқар-

юзига кучли зарба берса бўла- ди. Соябондан найза сифатида фойдаланиш мумкин. Лекин со- ябон билан кулочкашлаб урманг, осонгина тортиб олади.

Ичига нашатир спирт куйилганрезина нок ҳам яхши химоя кила олади. Жиноячининг кўзига аэрозол, соч лаки пурканг, май- даланган қалампир, туз сепинг.

Борди-ю ҳаётингизни асрар учун пул, буюм ва бошқа нарса- ларинизни беришга тўғри келса, жиноячининг кўриниши, би- ринчи навбатда ажалиб турувчи белгилари: татуировка, чандик, хол, ясама тиши, юриши, га- пириши кабиларни яхшилаб эслаб колинг.

Одамнинг жиноячига эканлиги- ни олдиндан билиш мумкини? Йў! Кўпчилик зўравонлар му- лойим, раҳмидил, басавлат. Ҳеч

зарралари қолган бўлиши мум- кин. Яхшиси, кийимларни тах- лаб целлофан халтага солиб кўйинг.

Жиноят содир этаётуб, жиноя- чиги бирор нарсасини туширган бўлиши мумкин. Уни тер- горвичга топшириш учун асрарн. Вокеа содир этилган хонадаги холат ўзгармаслиги керак.

Агар сизга тунда хужум килинг- ган бўлса, ўша худуддаги ми- лиция идорасига мурожаат килинг. Агар кундузи содир этилса, мазкур туман прокура- турасига борган маъқул. Чунки зўрлаб номусга тегиш жинояти билан факат прокуратура шугул- наради. Милиция эса шошилинч чорларни кўради: воқеа жой- ини кўздан кечирали, ашёвий дадлиллар йигади, жабрланувчи ҳамда шубҳадаги шахсни текширади ва хоказо.

Кўлинигизга суд-медицина эк- спертзаси қарорини бериш- ларини қаттиқ талаб қилинг. Эк- спертзагача ювингизнинг Агар жиноячига одам руҳига таъсир этиувчи модда кўллаган бўлса, экспертиза пайтида қонингизни хам текширинг. Эксперт та- лабингизни раб эта, травмо- пункт ва гинекологга боринг.

Милиция навбатчи қисмига мурожаат қўлинигизда улар сизга аризанигизни олгани тўғрисидаги тилхат (квиток) бе- ришилари зарур. Унда ариза кимдан, қаҷон қабул қилингани ва қайси ракам билан рўйхатта олингани кўрсатилган бўлади.

Аризанинг бўйича жиноят иш очилиши шарт. Бироқ аризанигизни қабул қилимасликлари ҳам мумкин. Сабаби қўйидагича

изоҳланшини эҳтимолдан ҳоли эмас: жиноячининг бошқа милиция бўйимига қараша худудда содир этилгани, аризачининг бало- фатга етмагани (14 дан ёш) ёки азифа заиф бўлиб, ота-онаисиз келгани.

Агар жиноячига арз қилсанг, жазолайман, деб кўркитса, дар- ҳол шикоят қилинг, у шантажи учун ҳам жавоб берсин.

Милиция ёки прокуратурага руҳий суннинг бўлиши учун яқин- лариниздан бирни билан боринг. Сизга етказилган маънавий, жис- моний зарар учун жиноячига тўла равишда жавоб гарбумчунга ўз фикрингизда қатъий туринг. Ҳеч қандай жиноят жавобсиз қолмас- лигига учун ҳар бир биримиз сайд- ҳаракат кўрсатишимиш лозимли- гини унутманг.

Ориф ФАРМОН

(Ҳазил-лапар)
Ҳамма бизга қарашар,
Улар ким деб сўрашар.
Ҳаммамиз ҳашарчимиз,
Ҳашар-бизга ярасар!

Файрат мўлдир юракда,
Кучлар кўпдир билакда.
Ҳамма яхши тилакда!
Ҳашар-бизга ярасар!

Махалламиз бот бўлгай,
Богда димоф чоғ бўлгай.
Димоф чоғ одамлар,
Доим бардам, соғ бўлгай.

Ҳамма бизга қарашади,
Ҳашарчим, деб сўрашади.
Келинг, қани ҳашарга,
У сизга ҳам ярасади!

ФАЙРАТ МЎЛДИР ЮРАКДА
Тўлан КЎЗИБОЕВ

мангки, жиноячига шангларда чиниккан, куролланган бўлиши мумкин. Шу сабабли, химоя воситасини кутилмаганда кўллаш керак.

Борди-ю, химоя учун ёнингизда ҳеч нарса бўлмаса, кўйидаги суплардан фойдаланинг: Иккала ёғингиз билан бор күнгизни тўплаб, унинг ёғи дўнглигига сакранг. Тровонингиз билан жиноячининг ёғи бош баромгини эзинг, болдири ёки тўпик суюгига қаттиқ тенинг. Кўлинигиз баромкларини бир-бирига маҳҳам жиспаштириб кўзи, бўйнига сукб үринг. Иккала мушт ёки кафтингиз билан кулоқларига зарба беринг, чотига тепинг. Тишланг, тирнанг, кўзига тупрок, кум сепинг.

Химоя воситаси сифатида темир тароқ, қалам, ручкани бўйни, юзига тикиш мумкин. Калитлар шодаси билан ҳам

қандай шубҳа ўйғотмайди.

Аёл ўрланганидан кейин нима килиши лозимлигини билиб кўйишлари фойдадан ҳоли эмас.

Руҳносулар жабрланувчининг ўзи милицияга хабар бергани одоб нутка назаридан жуда мухим, деб хисобладилар.

Демак, милицияга ариза ёзиши ёки ёзмасликни дарҳол ҳал қилинг. Чунки ариза бергандан кейин орқага йўл йўқ: жиноят факти тасдиқланса, милиция чора кўриша мажбур.

Асосийи — шошилиш зарур. Ҳукуқ-тартибот органларiga кечиб маъмуд қилинса, далил, исботлар йўқолади.

Ички кийимларингизни ювингиз, дазмолламанг. Бу устки кийимларни ҳам тааллуқли: уларга зўравон кийимларининг микро-

изоҳланшини эҳтимолдан ҳоли эмас: жиноячининг бошқа милиция бўйимига қараша худудда содир этилгани, аризачининг бало- фатга етмагани (14 дан ёш) ёки азифа заиф бўлиб, ота-онаисиз келгани.

Агар жиноячига арз қилсанг, жазолайман, деб кўркитса, дар- ҳол шикоят қилинг, у шантажи учун ҳам жавоб берсин.

Милиция ёки прокуратурага руҳий суннинг бўлиши учун яқин- лариниздан бирни билан боринг. Сизга етказилган маънавий, жис- моний зарар учун жиноячига тўла равишда жавоб гарбумчунга ўз фикрингизда қатъий туринг. Ҳеч қандай жиноят жавобсиз қолмас- лигига учун ҳар бир биримиз сайд- ҳаракат кўрсатишимиш лозимли- гини унутманг.

Ориф ФАРМОН

Ҳамма бизга қарашади,
Ҳашарчим, деб сўрашади.
Келинг, қани ҳашарга,
У сизга ҳам ярасади!

Ҳамма бизга қарашади,
Ҳашарчим, деб сўрашади.
Келинг, қани ҳашарга,
У сизга ҳам ярасади!

Тўлан КЎЗИБОЕВ

Яқинда таникли тележурналист "Табассум" радиожурналинг бошловчи ва муаллифи шоир - Тўлан Кўзибоевнинг қаламига мансуб "Маҳалла мадҳи"ни ўйқи рости, маза қилдидим, десам муболага бўлмайди. Негаки, ушбу китоб айни давр маҳалласининг тақозосига "лаббай" деб жавоб берди, назаримда. Тўлан Та-

**МАҲАЛЛА ДАРДИГА
МАЛҲАМ МАДҲИЯ**
бассум (у кишини кўпчилик шундай деб чакиришади) айни вақтда Собир Раҳимов туманидаги "Табассум" маҳалласига ҳам оқсоқоллик қилиб келадилар. Маҳалла яшовчи ҳар бир одам билан тил топа билиш, унинг дардига маҳҳам бўлишдек юксак фазилат ҳаммада ҳам топилавермаса керак. Билмадим, ушбу китобда сўз ила янграган бетакрор, содда, лўнда қолверса, дангал мисраларнинг ҳам боиси шундадир.

Эркин САЙДАЛИЕВ

тарих фанлари номзоди, доцент

(Боши 33-34,
36-сонларда.)

31. Ўглим, кўзинг, сўзинг, тилинг, юрагинг, ўйноки бўлмасин. Ўзингни доимо иссик-совуқдан асра! Улар сени элга танитган кўз корачиқларинг!

32. Ўглим, андишли бўл! Оқ тиянгни кўрдим! - дегин. Сен пок юракли, тўғри сўзли, мард инсонлигингча қолавер! Мактобларга учма, номардларга тўй бичма! Буларни ор деб бил, ўглим!

33. Ўглим, ўзбек меҳмондуст. Сен ҳам авлодлар давомчисисан. Мехмон келгана - кетишини - кайтишини, нима сабабдан келганини сўраб, имтиҳон қилма! Вақти, максадини фикридан сезид, зидман иш юрит... Агар, сен меҳмонга тушсанг, сафарингни каритам! Гапнинг - ками, меҳмондорчиликнинг кискаси ширин, кадрли бўлишини унутма, ота ўғли!

34. Ўглим, сафар йўлида миз. Биринчи навбатда йўлдошинг - соғ, пок севгиси самимий бўлсин. Умринг йўли ўша билан ўтади. Кўпчиликка таянсанг, мушкулинг кушод бўлади. Сафар халтандга, ҳалол, меҳнатинг эвазига этиштирган буғдой нонинг, тилинга буғдой сўзинг, қалбинг- қалбандга ҳам халтандга ҳам тиник, ширин болли сувинг бўлсин.

35. Ўглим, белингда-бел- бобинг, қинингда пичогинг бўлсин, ўғил боласан. Ватан - ўйнинг-кошонанг, маҳаллангиди ўзга, ёт кўзлардан оғоҳ сақла.

36. Ўглим, отасан, фарзандларингни жуда ўшлиқ, қориб, қараша, ҳам жадидларига кўллаверма! Аксинча, қаттиқларлик қил! Ҳаётни, ўқит! Ҳаётни, ҳам жавоб берсин. Оғизлини кийимларни юртларни таърихни изидан чиқарди... Пичоқ совуқ курол. Ҳар неки бўлса ҳам, уларга кўпам берилаверма... Оқиљлик ва одиллик борасида Соҳибқирон Амир Темур бобонгнинг ўйтларини ёдга ол, ўглим! - Одиллик билан иш тут!

Тарбия соати

ган ишга асло қўл урма. Сўнг кўнглингдагидек бўлмаса, гўл бўлма, бунга йўл қўйма. Келажаги йўк, умри қисқа ишга вижданон қийналиб ётиб, тағин кул бўлма!

41. Ўглим, рашк билан асаб, инсоннинг ички, руҳий кечинмаси бўлиб, кўзга қўринмайди. Рашибнинг ошиб бориши, инсонни динидан, асабнинг тезлиги, нигоҳни изидан чиқарди... Пичоқ совуқ курол. Ҳар неки бўлса ҳам, уларга кўпам берилаверма... Оқиљлик ва одиллик борасида Соҳибқирон Амир Темур бобонгнинг ўйтларини ёдга ол, ўглим! - Одиллик билан иш тут!

42. Ўглим, ке- чиримли бўл! Оилангга, элинга, фарзандларингга, туккан-туғиш- ганларингга, юрт-Ватанинга. Элинг, умринг тарбиячи, сен толибсан. Оиланг - она сути билан жуссангта кирган меҳр-муҳаббатинг. Ўн саккиз ёшиндан кейин мева берган ўрик дарахти - фарзандларинг, сендан энг камида, 19-20 ёш кичик бўлган (энг каттасини хисобга одим) умрингнинг мевали ниҳоллари. Юртинг - Ватанинг - туз берган падаринг. Ҳар тўртталаси, сени: кўз қорачиқлари, юраги, кафти, пок сўзида араб келаётган энг ноёб олтиндан ҳам қимматли, қайтарилемас бойликларинг.

43. Ўглим, туккан - туғиш- ганларинг, синаланг дўст, ёру биродарларингдан ташкири инсонларнинг кийим-бошларини алмаштириб кийма, жуда-жуда зарурат бўлмаса... Ҳусусан, боз кийимлар, белбогинг, пичоқ қининг, оёқ кийимлар, ўғилларнинг таърихи, қаттиқларнинг, соат, ич кийимлар. Улар, кўлдан-кўлга ўтиб ушланиб юрган, микроб, касалликни ўзига сингдирган гулларга ўхшайди...

Ўглим, зинхор авф этасан мени!.. Келинлар, баҳт оқшомида киядиган либослар борасида гапирмасам ҳам бўлади. Келинларимни яратганинг ўзлари арасинлар; кўзлари ўнг бўлсин!

(Давоми бор)
Эргаш АТОЕВ
Навоий вилюяти,
Қизилтепа тумани,
«Тошработ» ш.\x.

- Ака, ҳар соҳада тўқисман, бир ўғил, бир қизим, 5 та набирам бор. Элликни қора-лаб қолган бир пайтимда тинчим бузилди, - деб гап бошлиди фаргоналини бир аёл. - Хўжай-ни м

Ишдан чарчаб келиб рўзгор ташвишларига уринаман. Эрим кўпинча ош-овқат сўвуб қолгандага кеч соат 9-10ни қоралаб ишдан келади. Шун-да ҳам

"Майли, ўшнинг ёнига боринг, сизни кўрмайин ҳам, кўймайин ҳам", - десам кўнмайди. Бу турища яшаб бўладими ака? Бир ёстиқка босх кўйган инсоннинг тани ёнингда ётса-ю, кўнгли бош-када бўлса, бунданд ортиқ азоб бўлмас экан. Кечалар йиллардай ўтади. Бундай яшашнинг нима қизиги бор? Биласизим, балконимизга бир жуфт «лўли күш» ҳар йили бола очиб, учирма қилади. Улар бола очган маҳал балконга чиқшига кўрқаман. Чиқсан ҳам бошимга ниманидир ёпиб чиқаман. Бирни бўлмаса бирни чирқирашиб учиб менга ташланниб икки оёғи билан тепиб, кўзимга чанг солишига ҳаракат қилади. Шу ақл-идроқсиз парранда оиласи, боласи, жуфтини химоя қилса-ю, 22 йил бир ёститқа бош кўйган

лимни ўзимга ишлатмай-унга асрар кўярдим. Ўшанда: "Ўзингга ишлатсанг бўлмайдими, ота-онам берган пул, стендидям ҳам етим ортади", деса, ҳам кўярда-кўймай чўнгагига тикардим. Мен учун унинг хурсандилиги бахт эди. Мансаб-марта, пул одамни ўзгаририш экан. Менга унинг амали-ю, мол-дунёси, сова-саломи эмас, самим муносабати ҳаво ва сувдай зарурлигини нахоти у тушумайди. Кундан-кун ўз имдади эрим учун қадрисиз бир буюмдай ҳис эктанам ўзимни.

У ўзини тутиб туролмади... Аёл билан ачна гаплашиб турдик. Нимагадир яқинда қовқириб қолган тувакдаги гулим кўз ўнгимга келиб кетаверди. Оиласада аёлдир эркацдир меҳрга ташна. Ўша рафиқасига беътибор бўлиб қолган эркакка нима етишмади экан? Е нимадир ортиқчалик қилдимикан? Ҳар ким ўзидан ўтганини ўзи билади. Мен ҳукм чиқаришига шошилмадим. Одам ўзига ўзи ҳукм чиқаргани маъқул.

Хозир деразам ланг очиқ. Ташқаридан ҳаёт деб аталиши шоққин ичкарига ўзини уради. Майин эслан шабода чинор шоҳларини оҳиста тебрияти, япроқлар жилвакор ҳилпирияти. Хонамда ёргулук ҳукмрон. Гўё ҳамма нарса жой-жойда тургандай. Аммо нимадир етишмай туриби. Бу мен бирорга бериб, бирорга бераолмаётган ва ўзим ҳам баъзида баҳраманд бўла олмаётган меҳрмикан? Сиз ҳам шу хусусда ҳеч ўйлаб кўрганмисиз...

Тоҳир НОРМОВ

2 йилдан бери ўзгариб қолди. Келинли, кўевли одам ўз ўрнини билмаса қийин бўларкан. Кудаларининг кулогига бу гап етиб борса нима деган одам бўламиш?

- Нима сабабдан бу фикрга келдингиз? Балким ноўррин рашк қилаётгандирсиз?

- Бошда мен ҳам иккиланиб юрдим. Чунки хўжайнимнинг менга нисбатан муносабати ўзгариб қолганди.

- Гулчехра исмили қизини излаяшманд. Уни топишга ёрдам бера оласизларми? - деб сўз бошлади таҳририята қўнгириқ қилган Шуҳрат исмли йигит.

- Гулчехра ким ўзи, батафсилик гапиринг-чи.

- Бир куни кечқурун соат 9лар атрофда телефоним жиринглаб қолди. Гўшакни кўтарсан, майин овозли бир қиз: "Кечирасиз, мен кимнинг хонадонига тушиб қолдим"- деб. "Кимнига қўнгириқ қилаётган эдингиз?"- деб саволига савол билан жавоб қайтардим. Шу билан гап-гапга уланиб, исми Гулчехра, ёши 19да

эканлигини, яқинда "Зуко" ўкув марказини битирганинги билиб олдим. Бир соатта яқин гаплашадик. Хайрлашадиб, телефон ракамини сўрадим. У ўзи менга қўнгирик килишини айтди. Уша куни нимагадир ярим тунгача Гулчехра ҳақида ўйлаб ётдим. Эртаси куни кеч бўлиши жуда қийин бўлди. Хаёлим телефонда. Ниҳоят у жиринглади. Юрагим кинидан чиқкудек бўлиб, гўшакни кўтардим. Гулчехранинг майин овозини эшишиб суюнб кетдим. Бу сафар кўп нарсалар тўғрисида гаплашадик. Ҳаёт, ўқиши, китоб, мусиқа... Унинг фикрлашлари мен билган бошқа қизларнидан жуда катта фарқ қиласди. Ҳар гап гаплашганимда унинг янги-янги қирраларини кашф этдим. Гулчехра дунёқараши кенг қиз экан. Бора-бора унга тамомила боғланниб қолдид.

- Балки севиб ҳам қолгандирсиз?

- У билан мухабат тўғрисида гаплашган бўлсак-да, ҳали севиб қолдим деб айтольмайман. Аввал уни қўришини, яқиндан танишишини хоҳлардим.

- Шунинг учун Гулчехрани учрашув-

бормисан-йўқимсан деган гап йўқ. Диванга чўзилиб, баҳонаси телевизор кўриш, хаёли эса ким билди қўёқда. Мен ким сизни учун ўшапман бу ўйда деб аламим келиб кетади. Тунов куни ўйнаши борлигини тан олди. Шундан бери тинчим баттар йўқолди.

- Нима деди?

"Мен бир аёлни яхши кўриб қолдим, сендан ҳам, ундан ҳам кечолмайман", - деди.

га таклиф қилингиз керак эди-да.

- У таклифимни рад этди. Қачон кўришиши ўзим айтаман деди. Бир ой ичида қадрдан бўлиб қолдик. Ҳаётда яқин бир сиродан, дўст топганимга хурсанд бўлиб юрган кунларимнинг бирда унинг қўнгириқлари бирдан тўхтаб қолди. Мана 2 ҳафта бўляпти, ҳар куни кечқурун юрак ҳовчулаб қўнгириқ кутаман. Телефон эса жим...

- Балки сиз билан шунчаки эрмак учун гаплашиб юргандир?

- Шундай бўлиб чиқишини сира истасдим. Ҳеч ишонгим келмайди. Эрмак

килса 16-17 ёшли йигитчалар йўқуми, мен 26 ёшли йигитман, ахир! Тунов куни шаҳар супермаркетларидан бирни кириб нарса ҳарид қилаётсан, орка тарафдаги касса томондан қандайдир таниш овоз эшиштилди. Ўгирилиб қарасам, бўйи баланд, юзи оплок, кошкўзи қоп-қора, жуда чиройли бир қиз. "Йўғ-е, ростданми?" - деб сотовчи кизнинг гапига кулиб жавоб бераяпти. Шу эмасмикан деб ўйладим. Кулишлари ҳам, сал нозланиш гапириш оҳангни ҳам Гулчехрани. Юрагим гурсиллаб ура бошлади. Секин ёнига бордим. Энди исмими сўрмоқи эдим, "Бўлдингми, юрақол", - деб бир йигит шошиб унинг ёнига келди-да, кўлидаги сумкасини олиб ташқарига йўналди. Қиз ҳам унга эргашди. Балки у эмасдир, аммо худди Гулчехра менинг устимдан кулиб кетгандек, сикилиб қолдим. Кўлим ишга бормай қолган. Бошқа оламга тушиб

қолгандекман. Ҳеч бундай ахволга тушмаган эдим. АТСлардан бориб бизникига бўлган қўнгириқларнинг рақам, манзилини сўрасам, бундай маъмуотларни бериш мумкин эмас эканлигини айтиши. Ўйлаб-ўйлаб сизларга қўнгириқ килдим. Ўзи билмаган ҳолда қалбим билан ўйнашган қизга газетангиз орқали, унинг қўнгириғини кутаётганимни айтмоқиман...

- У қиз бизнинг газетамини ўқирмикан?

- Ўқиди, биз "Оила ва жамият" газетасидаги мақолалар хусусида кўп гаплашганимиз.

Шуҳратни кўрмаган бўлсан ҳам, унинг кўнгли очик, содда, самимий йигит эканлигига ишондим. Ишондим... Ҳудуди Гулчехрага ишонгани каби. Бир қаранганди, бу оддий воқеага ўхшайди. Аммо яхшилаб ўйлаб қаралса, кундаклик зарурий этижёлар учун

жуда кулаги бўлгандаги техниканинг ноёб кашифи - Телефон орқали бўладиган ёлғон қўнгириқлар, шунчаки, вақтичоғлик учун бўладиган сўзлашувлар қўнгисиз оқибатларига олиб келиши мумкин-ку! Ҳатто битта қўнгириқдан оилалар бузилиб кетиши ҳоллари учраб туради.

Шу ўринда соатлаб телефон гўшагига ўшишиб" қолган қизлар тарбияси ҳақида ҳам ота-оналар ўйлаб кўрсалар бўлмасмикан?

Гулчехра нима мақсадда Шуҳрат билан бир ярим ой мобайнида "диллашган" - бу албатта бизга корону. Нима бўлганди ҳам у соддадил бир йигитдан кечирим сўрашига умид килиб қоламиз.

Азиз муҳлис, бу хусусда сизда қандай фикр бор, мактубларингизни кутамиз.

Хулкар ХОТАМБОЕВА

РЎЗФОР ТЕБРАТИШ ОСОН ЭМАС

Гаприфларингиз...

Дўмбоқина ўғилчаси билан келган жувон асли сурхонда-рёлик бўлса-да, лекин, Тошкентта Комилжон исмли йигитга турмушга чиқсан экан.

- Кайнотам бизга Чирчикдан ўлиб берди. Кўчиб бордик. Аммо, негадир ҳаётимиз изга тушиб кета қолмади. Кейин уйни сотиб машина олдик. Эрим киракашлик килиб рўзгор тебратмоқи бўлди. аммо, иши юришмади. Ижарада қийнаётганимизни кўриб, кайнотам яна бизни уйига қайтариб олиб келди.

- Кайтиб келгандан кейин, қандай бўлди?

- Очигини айтганда анча нокулай ахводла қолдик. Қайнотам, уйланмаган иккита қайникаларим бор. Бунинг устига биз, ўғлим... Эриминг иши сира юришмайди. Мен ишламасам...

- Бу оиласигиздаги турли жанжалларга сабаб бўлаяптими?

- Шундай бўлаётгани рост. Қайнотам бизга: "Изарага чиқиб бўлса-да, яшаб туринглар. Оиласидан ўзиги кимни изга тушиб кетиб кетмасин! Акс холда, бу жанжалларнинг охири кўрина-диганга ўхшамайди", - дебяпти. Эрим кўнмаяпти.

- Нима учун?

- Чунки, эримнинг номида бир хотали ўй бор. Шу уйга чиқиб яшагиси келаяпти. Уй асли ҳали ўйланмаган қайнимга атаб олинган. Бироқ, эрим у ерда рўйхатда туради. Эрим кайнотим уйлангунча ўша ерда туришина иштаяпти. Аммо, кайнотам бунга рози эмас. Эҳтимол, уйга кириб олиша чиқиб кетиши майди, деб кўркаётгандир. Шунинг учун ўйимизда ҳар куни урушажал. Ҳаммаси жонимни тегиб кетди. Қайнотам ўйг эмасми, эрим иккаласи сира чиқишмайди.

- Кайнотангиз нима деяпти?

- Қайнотам: "Холисахон, эрингиз кўнмаса сиз чиқиб кета қолинг. Ўглимнинг ўзи ортингиздан излаб борса, яшаб кетаверасизлар. Бу ерда ўйлаб ётаси билан ўвлашиб юриди. Бир балони бошламасин", - дейди. Ўзим чиқиб кетаверай, десам ишламайман. Яшашга пулимиз ўй ўй. Ўзимизга, Сурхондара гетай десам, онам бетоб ётибди. Нима килишига ҳайронман. Эримнинг мен билан муносабати яхши. Агар эримга кимдир ётиғи билан насиҳат килганида, тушунтирганида эди. Эҳтимол, ўдагилар билан чиқишиб кетармиди? Аммо, кимга айтай бу дардим? - Жувоннинг ўғилчаси хархаша кила бошлади. У хайрлашади чиқиб кетди.

Бу вожеани эштарканман қайнотани айлагим келмади.

Комил энди ўш бола эмас. Елкасида оиласоннинг масъулияти юки бор. Вахоланки, турмушнинг бундай муаммолари ортадан хотини эмас, балки унинг ўзи югуриши керак. Халиям бўлса Комилжон бир ишнинг бошни тутиб, астойдил интилиши керак. Акс холда гулдек оиласи бузилиб, якинлари билан алокаси узилиб кетиши мумкин.

БАСИРА

КАБИМ БИЛАН ЎЙНАШМАНГ

Кипса 16-17 ёшли йигитчалар йўқуми, мен 26 ёшли йигитман, ахир! Тунов куни шаҳар супермаркетларидан бирни кириб нарса ҳарид қилаётсан, орка тарафдаги касса томондан қандайдир таниш овоз эшиштилди. Ўгирилиб қарасам, бўйи баланд, юзи оплок, кошкўзи қоп-қора, жуда чиройли бир қиз. "Йўғ-е, ростданми?" - деб сотовчи кизнинг гапига кулиб жавоб бераяпти. Шу эмасмикан деб ўйладим. Кулишлари ҳам, сал нозланиш гапириш оҳангни ҳам Гулчехрани. Юрагим гурсиллаб ура бошлади. Секин ёнига бордим. Энди исмими сўрмоқи эдим, "Бўлдингми, юрақол", - деб бир йигит шошиб унинг ёнига келди-да, кўлидаги сумкасини олиб ташқарига йўналди. Қиз ҳам унга эргашди. Балки у эмасдир, аммо худди Гулчехра менинг устимдан кулиб кетгандек, сикилиб қолдим. Кўлим ишга бормай қолган. Бошқа оламга тушиб

ДУШАНБА 15

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

Профилактика муносабати билан, 15 сентябрь куни «Ўзбекистон» телеканали, кўрсатувлари соат 15.00дан бошал кўрсатилиди. **ДУШАНБА, 15.** «Ўзбекистон» телеканали, 1. 15.00 «Тахлинома». 15.45 «Кўрсатувдан-кўрса-тувага». 16.05 «Обод уйда пок одамлар яшиади». 16.25 ТВ клип. 16.30 «Камила». Телесериал. «Болалар сайфаси». 17.00 1. «Эртанин кун ага-лари».

2. «Олтин тож». Телевизион ўйин. 18.00 ЯНГИЛИКЛАР. 18.10 «Ўзбекелефильм» намойиш: «Шарқ зарча-маси». 18.25 «Олтин мерос». 18.45 «Калкон». 19.05 «Муликдор». 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида)

20.00 Оқшом эртаклари. 20.15 Биржа ва банк хабар-лари. 20.30 «Ахборот».

21.05 2003 йил - Обод ма-халла йили. «Кўччилик каторида». 21.25 «Ўзбекистон» телеканали илк маротаба: «Камила». Телесериал. 21.55 Репортаж.

22.00 «Чўй». Видеофильм премьераси. 5-кисим. 22.40 «Қўшигимиз Сизга

армугон». 23.00 «Лялони: турмуш тарзи». Хўжатли телесериал. 23.20 «Ахборот-дайкест». 23.40-23.45 Ватан тимсол-лари.

«ШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.00 Кўрсатувлар дастури. 17.05 Жаҳон кўргифиси. 17.55 «Янги авлод» почта-си. 18.10 «Басат пахлавон». Мультифильм. 18.30 Муҳаддас бурк. 18.50 Олтин мерос. 18.55, 21.55 Иклим. 19.00 Давр. 19.35 ТВ - анонс. 19.40 Юртим кўрки. 20.00 Мусиқи лаҳзалар. 20.10 Сув - хаёт манбай. 20.15 Ёшлар овози. 20.35 ТВ - адвокат. 20.40, 21.25, 22.35 Эълон-лари. 20.45 «Гвадалупе». Телесериал. 21.30 Кшилоқдаги тенгдо-шим. 21.50 Олтин мерос. 22.00 Давр. 22.40 ТВ-анонс. 22.45 «Ёшлар» телеканалида спорт дастури: Интер-футбол. 0.25 - 0.30 Їхрил тун.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Кўрсатувлар тартиби. 17.20 ТТДа сериал. «Ак-дан одиридаги ўйнлар». 17.50 Їхрил хабарлари (рус) 18.00, 22.10 «Экспресс» телегазетаси. 18.05 Бояхонлар экрани. 18.30, 20.00, 20.40, 22.15 «Пойтҳай» ахборот дастури. 18.45 «Табриклиймиз-ку-лаймиз». 19.05 «Хориж хабарлари». 19.15 ТТДа сериал. «Ай-рилик азоби». 20.00 - Программа передач

20.20 «Халқ саломатлиги йўлида». 20.55 «Авто-news». 21.10 «Хусусийлаштириш: кадам-бакадам». 21.30 ТТДа сериал. «Эдемга кайши» (инглиш). 22.35 Кинонигоҳ, «Чексиз мухаббат». 23.50-23.55 Їхрил тун, шахрим.

«ҲАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

16.00 Кўрсатувлар тартиби. 16.15 «Любов кончи». 17.05 «Любов кончи» янгиликлари. 17.30 «Генерал бўлиши камид яхши». 17.30 «Денвер» (инглиш). 18.00 «Ералаш». 15.00 Сериал «Берег мечты».

«ДАСТУРНИНГ ОЧИЛИШИ

16.55 - гача профилактика ишлари 16.55 - Дастурнинг очилиши 17.00 - «Познавательная программа» 17.30 - «Теле-хамкор», фойдали газета 18.00 - «Киновечер на «30-м»: «Афсаль», комедия 19.30 - «Ошикона», мусиқи дастури 19.45 - «Комиссар Мулен», сериал 20.45 - «Теле-хамкор», фойдали газета 21.05 - «Клип-совга», телебригада 21.20 - «Спокойной ночи, малыш!» 21.30 - «Киновечер на «30-м»: «Тень», фантастика 23.15 - Спорт на «30-м»: «Профессиональный бокс 00.00 - Программа передач

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

20.00 «Доброе утро, Россия!» 5:45 Фильм «Устоять не-возможна». 7:40 «В «Городке»: 7:50, 10.50, 13.30, 21.15 ВЕСТИ. ДЕХУРНАЯ ЧАСТЬ. 8:00, 11.00, 13.00, 14.00, 17.00, 14.50 ВЕСТИ. 8:30, 11.10, 13.40, 17.30 МЕСТОВОЕ ВРЕМЯ: ВЕСТИ-МОСКВА. 8:50 «Коротков замыка-ния». Ток-шоу 9:50 «Кругой маршрут». 11:30 «Что хочет женщина». Ток-шоу 12:30 Сериал «Лучший город Земли». 14:10 Сериал «Бригада». 15:10 Мелодрама «Уиди-на». 16:00 «Комиссар Рекс». Сериал 17:50 «Спокойной ночи, малыш!». 17:55 Сериал «Каменская-2». Мужские игры». 23:15 «СТРАНА И МИР». Главные события дня 23:50 ГОРДОН 24:45 ПРОГРАММА ПЕРЕДАЧ НА ЗАВТРА

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Кўрсатувлар тартиби. 7.00 «Мунаввар тонг». Информацион дам олиш дастури. 9.00 Давр. 9.15 ТВ - анонс. 9.20 «Янги авлод» студияси: Катта танафус, Шум болар. 9.55 Тонгти сериал: «Жизн ви Устерь». 1-кисм. 10.45 ТВ - адвокат. 10.50 Кинотаджик. 11.10 «Гвадалупе». Телесериал. 11.50 Ёшлар овози. 12.10 «Ясон ва аргонавтлар». Кўп кисмни бадийни фильм 4-кисм. 12.55 Мусиқи лаҳзалар. 13.00 Давр. 13.15 «Азизим» кўрсатуви туркменидаги: «Чорраҳадаги» 1-кисм. 13.45 Интерфутбол. 15.25 «Эрэмиздан аввалин дунё» Маръифий фильм 3-кисм. 15.50 Кшилоқдаги тенгдо-шим. 16.10 Мусиқи лаҳзалар. 16.20 «Учичин саёра». Маръифий дастури. 17.10 Кўрсатувлар дастури. 17.15 «Янги авлод» студияси: Дунё ва болалар. 17.35 Солик, ҳақида сабор-лар. 17.50 Ёшлар овози. 18.10 Минг бир маслаҳат. 18.30 Автолатулар. 18.50 Олтин мерос. 18.55, 21.55 Иклим. 19.00 Давр. 19.35 «Дарр»: интервью. 19.50 ТВ - анонс. 19.55 Диорд. 20.15 Сув - хаёт манбай. 20.20 Мусиқи лаҳзалар. 20.30 ТВ - адвокат. 20.35, 21.20, 22.35 Эълонлар. 20.40 «Гвадалупе». Телесериал. 21.25 «Ўзбекистон» телеканалида илк маротаба: «Камила». Телесериал. 21.55 «Шарқ тароналари». 22.15 «Чўй». Видеофильм премьераси. 5-кисим. 22.55 «Ахборот-дайкест». 23.15 «Мен Тан-Шамнан». Бадий фильм 1-кисм. 00.15-00.20 Ватан тимсол-лари.

«ҲАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

6.00 - 7.00. 16.00 Кўрсатувлар тартиби. 16.05 «Вести». 16.15 «Аншлаг». 17.20 Кўрсатувлар дастури. 17.15 «Янги авлод» студияси: Дунё ва болалар. 17.30 Солик, ҳақида сабор-лар. 17.50 Ёшлар овози. 18.10 Минг бир маслаҳат. 18.30 Автолатулар. 18.50 Олтин мерос. 18.55, 21.55 Иклим. 19.00 Давр. 19.35 «Дарр»: интервью. 19.50 ТВ - анонс. 19.55 Диорд. 20.15 Сув - хаёт манбай. 20.20 Мусиқи лаҳзалар. 20.30 ТВ - адвокат. 20.35, 21.20, 22.35 Эълонлар. 20.40 «Гвадалупе». Телесериал. 21.25 «Ўзбекистон» телеканалида илк маротаба: «Камила». Телесериал. 21.55 «Шарқ тароналари». 22.15 «Чўй». Видеофильм премьераси. 5-кисим. 22.55 «Ахборот-дайкест». 23.15 «Мен Тан-Шамнан». Бадий фильм 1-кисм. 00.15-00.20 Ватан тимсол-лари.

«БИРИЧИН КАНАЛ

0.00 - Программа передач 18.00 «Ишонч ва муҳаббат заминни». 18.00 «Дастурнинг очилиши». 18.00 «Ташниғи». 18.00 «Дэвобонг». 18.00 «Спорт на «30-м»: «Антилөр», фантастика 19.30 - «Ошикона», мусиқи дастури 19.45 - «Комиссар Мулен», сериал 20.45 - «Теле-хамкор», фойдали газета 21.05 - «Клип-совга», телебригада 21.20 - «Спокойной ночи, малыш!». 21.30 - «Киновечер на «30-м»: «Приказано взять жицым», остроожжетый фильм 23.15 - Титаны реслинга 00.00 - Программа передач

«ДАСТУРНИНГ ОЧИЛИШИ

5:00 Телеканал «Доброе утро» 7:00, 8:00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости 7:10, 18.00 «Земля любви, земля надежды». Сериал 8:10, 20.30 Фильм «Две судьбы» 9:20 «Правители империи». Исторический боевик «Юлий Цезарь». 1-я серия 10.20, 14.00 «Ералаш». 10.40 Дисней-клуб: «Ким Пять-слыхом». 11.20 «Город женшин». Телевизионное шоу 12.10 «Звезды эфира». 12.40 Детектив «Стивен Спилберг спешит на помощь». 14.20, 23.50 «Фабрика звезд-3». 15.00 Сериал «Берег мечты».

«ҲАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 - Дастурнинг очилиши 9.05 - «Теле-хамкор», фойдали газета 10.20 - «Халқ саломатлиги йўлида». 10.55 «Авто-news». 21.30 ТТДа сериал. «Эдемга кайши» (инглиш). 22.35 Кинонигоҳ, «Чексиз мухаббат». 23.50-23.55 Їхрил тун, шахрим.

«ДАСТУРНИНГ ОЧИЛИШИ

20.20 «Халқ саломатлиги йўлида». 20.55 «Авто-news». 21.10 «Хусусийлаштириш: кадам-бакадам». 21.30 ТТДа сериал. «Эдемга кайши» (инглиш). 22.35 Кинонигоҳ, «Чексиз мухаббат». 23.50-23.55 Їхрил тун, шахрим.

20.20 «Мой серебряный шар, Влад Листьев». 21.30 «Народный артист». 21.40 «Футбол России». 22.15 «Синемания». 22.45 Фильм «Тариф на лунный свет» 0:15 «Дорожный патруль». 0:30 Канал «Европлюс» на русском языке.

20.20 «ЧУЖНОГО ОСТРОВА», 13.20 Х/Ф «УБИЙСТВО КРАСИВА». 21.30, 19.00 Док. сериал «Неопознанные живые объекты».

15.00 Х/Ф «ЖИЛ-БЫЛ ПОЛИЦЕЙСКИЙ». 16.00 Х/Ф «ЗЕЛЕНЫЕ ПАРУСА».

19.30, 2.30 Док. сериал «Анатомия катастроф».

20.00 Х/Ф «КАПИТАН».

22.00 Х/Ф «КИСЛОРОД».

24.00, 3.00 Сериал «ИСТОРИИ О ПРИВИДЕНИЯХ».

24.30 Х/Ф «ОБСУДЖЕНИЮ НЕ ПОДЛЕЖИТ».

19.30, 2.30 Док. сериал «Анатомия катастроф».

20.00 Х/Ф «КАПИТАН».

22.00 Погода на завтра в стиле «МОДЕРН».

23.00 «СЕГОДНЯ».

23.30 «БЕШЕННЫЕ ГОНКИ».

23.45 «ПРОФЕССИЯ: РЕПОРТЕР».

23.50 «СОЛНЦЕ В БРАНЧИЙ КОРЗИНЕ».

23.55 «СИЛА».

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 «Ассалом, Узбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шархи.
9.00 «Узбектелерфильм» на-
мойиши: «Бойсиз». 9.20 «Олтин бешик». 9.40 «Таифилот». 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР.
10.05 «Нотанин ворис». Бадий фильм.
11.25 «Тенин: кечка ва бу-
гун». Осиё чемпионати ол-
дидан.
11.55, 13.25 ТВ анонс.
12.05 «Кизлар давраси». 1-
ким.
13.30 «Истеммоли». 13.50 Мусикий танафус.
14.10 ННК таддим этади:
«Буюк Ишак йўли». Телесе-
риал премьера.
15.00 «Ягона ойлауда». 15.30 «Учи». Видеофильт. 6-
ким.
16.10 «Узбекистон баста-
корлари». 16.30 «Камила». Телесери-
ал.
«Болалар сайёраси»:
17.00 1. «Кизиқлар учра-
шувлар». 2. «Болаликни мо-
вий ойномси». 18.10 «Мувозанат». 18.30 «Умида». Телептеря.
18.55 «Ахдодлар мероси». 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЛОНЛАР.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
20.00 Ожшом эртаклари.
20.15 «Кизмас-юза». 20.30 «Ахборот». 21.05 «Журналист тахли-
ли». 21.25 «Узбекистон» телека-
налида илк маротаба:
«Камила». Телесериал (Якушевич кисм)
21.50 ТВ клип.
22.00 «Учи». Видеофильт премьера. 7-ким.
22.40 «Ахборот-дайжест». 23.00 «Мен Тян-Шамлан». Бадий фильм. 2-ким.
00.10-00.15 Ватан тимсол-
лари.

ПАЙШАНА 18

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 «Ассалом, Узбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шархи.
«Болалар сайёраси»:
9.00 1. «Кизиқлар учра-
шувлар». 2. «Болаликни мо-
вий ойномси». 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР.
10.05 «Колонна». Бадий фильм. 1-ким.
11.10 Симфоник мусика ду-
йниси.
11.30 «Тенин: кечка ва бу-
гун». Осиё чемпионати ол-
дидан.
12.05, 16.40 ТВ анонс.
12.10 «Кизлар давраси». 2-
ким.
13.10 «Журналист тахли-
ли». 13.30 «Ахдодлар мероси». 14.10 ННК таддим этади:
«Буюк Ишак йўли». Телесе-
риал премьера.
15.00 «Мехди колор». 15.20 «Камила». Телесери-
ал.
15.45 Мусикий танафус.
16.00 «Учи». Видеофильт. 7-
ким.
«Болалар сайёраси»:
16.45 1. «Күшигим - жон
күшибиг». 2. «Цирк, цирк». 17.45 «Харита». Халкалар шархи.
18.10 «Яшиллар ёди». 18.30 «Софлом она - соғлом бола».
18.50 «Шар, тароналари». 19.05 «Хайёт ва куни». 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЛОНЛАР.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
20.00 «Ожшом эртаклари». 20.15 FCN «Ўзбекистон ян-
гиликлари» (интия тилида).
20.30 «Ахборот». 21.05 «Гафрат». Хужжатли фильм.
21.20 Телемулоқот.
22.00 «Учи». Видеофильт премьера. 8-ким.
22.40 Узбекистон халк хо-
лияри куййайдар.
23.00 Болалар спорти: «Бир умр хамроёни». 23.20 «Ахборот-дайжест». 23.40-23.45 Ватан тимсол-
лари.

6.55 Кўрсатувлар дастури.
7.00 «Мунаввар тон». Ин-
формацион дам олиш дас-
тури.
9.00 Давр.
9.15 ТВ - анонс.
9.20 «Яғни авлод» студия-
си: Дунё ва болалар.
9.55 Тонги сериал: «Жизн
ва Вустер» 2-ким.
10.45 ТВ - адвокат.
10.50 «Давр» - интервью.
11.05 Тараккет уфлари:
11.25 «Гвадалупе». Телесе-
риал.
12.05 Ешлар овози.
12.25 ТВ - анонс.
12.30 Юртим кўри.
12.50 Бактили болалик кўшиқларни.
13.00 Давр.
13.10 ТВ - анонс.
13.15 «АЗИЗИМ» кўрсатуви
туркумидан: «Чорҳаддаги
ути» 2-ким.
13.20 Кўрсатувлар дастури.
13.25 «Хайёр авлод» студи-
яси: Оқ кабутар, Ҳамма нарсанни билишин истайман.
13.45 Ешлар телеканалида
спорт дастури: 1. Нокут. 2
Тенин.
14.45 Автолатру.
15.05 Жашон жуғориғиси.
15.55 Мусикий лахзалар.
16.05 ТВ - анонс.
16.10 «Катти бўлишин хо-
лаймайм». Бадий фильм.
17.20 Кўрсатувлар дастури.
17.25 «Яғни авлод» студи-
яси: Оқ кабутар, Ҳамма нарсанни билишин истайман.
17.50 «Кузги кемачалар». Мултфильм.
18.00 Кўйшли юрт одамла-
ри.
18.15 ТВ - анонс.
18.20 Ешлар овози.
18.40 Каталог.
18.50 Олтин мерос.
19.00 Давр.
19.35 «Зинама - зина». Те-
лейини.
20.00 Спорт - лото.
20.10 «Турпрофа таъзим».
20.40 ТВ - адвокат.
20.45, 22.35 Эллонлар.
20.50 «Гвадалупе». Телесе-
риал.
21.30 Чемпион сирлари.
21.50 Олтин кахшарлари.
21.55 Ешлар овози.
22.00 Давр.
22.40 ТВ-анонс.
22.45 «Ешлар» телеканалида
спорт дастури: Интер-
футбол.
0.25-0.30 Хайрли тун.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 ТТДиа сериал: «Ак-
дан одирадиганди ўйинлар».
17.50 «Хориж хабарлари
(рус)».
18.00, 20.40 «Экспресс»
теглозетаси.
18.05 «Музыкий мемонко-
на». 18.30, 20.20, 21.05, 22.00
«Пойтаҳ» ахборот дастури.
18.45 «Табриклиймиз-кут-
лаймиз». 19.05 Тонги сериал: «Жизн
ва Вустер» 2-ким.
19.20 ТВ - адвокат.
19.25 «Хайёр авлод» студи-
яси: Оқ кабутар, Ҳамма нарсанни билишин истайман.
19.45 Ешлар телеканалида
спорт дастури: 1. Нокут. 2
Тенин.
20.45 Ешлар овози.
21.25 Юртим кўри.
21.50 Бактили болалик кўшиқларни.
22.00 Кинонигоҳ, «Гулли-
веринг саргузаштлари» 2-
ким.
23.10-23.15 Хайрли тун.
шахрим!

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

6.00 - 7.00.
16.00 Кўрсатувлар тартиби.
16.05 «Вести». 16.15 «Ўзига режиссер». 17.00 «Евроньюс» янгли-
лари.
17.20 «Е. Петросяннинг
Кулаги». 18.00 «Ишнишни». 18.30
«Навиҳоҳ». 19.00 «Спорти

«30 КИМА»

9.00 - Дастранинг очилиши.
9.05 - «Теле-хамкор»,
фойдала газета.
9.30 - Детский час.
10.45 - «Бизнес ревю». 11.00
«Спорти», «Спорти

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 ТТДиа сериал: «Ак-
дан одирадиганди ўйинлар».
17.50 «Хориж хабарлари
(рус)».
18.00, 20.35 «Экспресс»
теглозетаси.
18.05 «Болажонлар экра-
ни». 18.30, 20.20, 21.05, 21.45
«Пойтаҳ» ахборот дастури.
18.45 «Табриклиймиз-кут-
лаймиз». 19.05 Тонги сериал: «Жизн
ва Вустер» 3-ким.
19.20 ТВ - адвокат.
19.25 «Хайёр авлод» студи-
яси: Оқ кабутар, Ҳамма нарсанни билишин истайман.
19.45 Ешлар телеканалида
спорт дастури: 1. Нокут. 2
Тенин.
20.45 Ешлар овози.
21.25 Кинонигоҳ, Гулли-
веринг саргузаштлари» 2-
ким.
23.10-23.15 Хайрли тун.
шахрим!

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

6.00 - 7.00.
16.00 Кўрсатувлар тартиби.
16.05 «Вести». 16.15 «Мультсент». 16.35 «Дунёнинг янги муль-
жизларни». 17.00 «Евроньюс» янгли-
лари.
17.15 Кўрсатувлар дастури.
17.20 «Одий Кулуг». 17.50 «Ишнишни»

«БИРИЧИН КАНАЛ

17.20 «Одий Кулуг». 17.50 «Ишнишни»
келинган тарбияни.
18.00 Сериал.
ЎзТВ-IV.

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

6.00 - 7.00.
16.05 «Дилбарлар, жигар-
бандлар». Мадхала хаётидан
лахвалар. 7-ким.
17.15 Кўрсатувлар дастури.
17.20 «Одий Кулуг». 17.50 «Ишнишни»

«БИРИЧИН КАНАЛ

17.20 «Одий Кулуг». 17.50 «Ишнишни»
келинган тарбияни.
18.00 Сериал.
ЎзТВ-IV.

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

6.00 - 7.00.
16.05 «Дилбарлар, жигар-
бандлар». Сериал.
19.30 «Томас Эдисон ва
электр. чиқориҳаси».
20.30 «Биринчи канал». 20.45
«Таймс» таддим этади:
«Буюк Ишак йўли». 20.50
«Гаджит». 20.55 «Дунёнинг
таддим этади: «Буюк Ишак
йўли».

Оила ва жамият

№ 37 (620) 15 — 21 сентябрь 2003 йил

10.40 - Спорт на «30-м»
11.10 - «Скорая помощь»,
телефезатаси.12.00 - «Приказано взять
живым, остроожесткий

фильм».

13.30 - «Она написала

убийство», телесериал

14.10 - Детский час

15.00 - «Телешоу»

16.00 - Спорт на «30-м»
16.40 - Документальный

сериал

17.30 - «Теле-хамкор»

18.00 - «Тайна затону-
гам»

19.30 - «Ошикона»

19.45 - «Комиссар Му-
лен», сериал

20.45 - «Теле-хамкор»

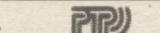
21.05 - «Клип-совга»

21.20 - «Спокойной ночи,
малышки!»

21.30 - «Смерти вопреки»

23.15 - Спортивная пере-
дача

00.00 - Программа передач

2:00 «Доброе утро, Россия!»
5:45, 17.55 Сериал «Камен-
ская-2. Музыкальные игры». 2-
я серия.

6:50 «Сам себе режиссер»

7:50, 10.50, 13.30, 20.50.

1.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНА

ЧАСТЬ

2:00 «Спорт на «30-м»

11.10 - «Скорая помощь»,

телефезатаси.

12.00 «Смерти вопреки»

13.30 - «Ошикона», муси-
кий драма

15.00 «Спорти

20.45 «Комиссар Рек-
са», сериал

21.50 Ток-шоу «СТРАНА

СОВЕТОВ»

23.15, 18.40 Сериал «УЛИ-
ЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ-
IV»

23.30 Сериал «ПРИЧИНЫ»

23.45 «ПО ПРАВУ»

14.35 Ток-шоу «ПРИЧИНЫ»

14.30 Сериал «СУПЕРШИ-
ОНКИ»

14.45 Сериал «СПАСИТЕ

ДУШИ». «Профессия - ре-
porter»

15.00 «СЕГОДНЯ УТРО»

15.10 «СЕГОДНЯ ВЧЕРА»

15.20 «ДОБРЫЙ НАЧА-

НОМ»

15.30 «СЕГОДНЯ ВЧЕРА»

15.45 «СЕГОДНЯ ВЧЕРА»

15.55 «СЕГОДНЯ ВЧЕРА»

<div data-bbox="500 1458 600 1472"

ЖУМА 19

**ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ**

6.00 «Ассалом, ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 17.55 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шархи.
«Болалар сайёраси»:
9.00 1. «Кӯшим - жон кӯши-
ғим». 2. «Чизик, цирк, цирк».
10.00, 12.00, 14.00... 18.00
янгилликлар.

10.05 «Колонна». Бадий фильм. 2-қисм.

11.10 «Хайт ва қонун». 11.30 Теннист: кечи ва бу-
гун». Осие чөмпинати ол-
дидан.

12.05 «Эртаклар - яхшилик-
ка етаклар». 13.05 ТВ анонс.

13.10 Болалор спорти: «Бир
умр хамроҳим». 13.30 «КиноТеатр».

13.50 16.10 10 ТВ клип.
14.10 Телемуқот.

14.50 «Калъо гавҳари». 15.10 «Муҳисин вўҳуд кўшик
изанд». 15.30 «Ч». Видеофильт 8-
қисм.

«Болалар сайёраси»:
16.20 1. «Ёш юлдузлар». 2.
«Йила, Изла, Топ!»

Телемуқот. 3. «Муғлийин мемони».
Муғлийин.

17.40 «Нурил манзиллар». 18.10 «Кўйла, ёшигим». 18.30 «Истидор».

тутелек-тул телёйин.

19.05 «Зин» студияси на-
мойиш этди: Эътиқод мұ-
стаҳкамлиги.

йўлида». 19.25, 19.55, 20.25, 21.00
Эълонлар.

19.30 «Ахборот» (рус тили-
да). 20.00 Оқшом артаклари.

20.15 Бир жуфт кўшик.
20.30 «Ахборот».

21.05 «Муносабат». 21.35 «Ч». Видеофильт премьераси, 9-қисм.

22.15 ТВ клип. 22.25 «Ахборот-дайҳаст». 23.15-23.20 Ватан тимсол-
лари.

«ШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.55 Кўрсатувлар дастури.
7.00 «Мунавар тонг». Ин-
формациян дам олиш дас-
тури.

9.00 Давр.

9.15 ТВ - анонс.

9.20 «Линг авлод» студия-
си: Келин, танишиялини.

9.40 «Мультомания».

9.50 Тонгиги сериял: «Жизв
ва Бустер» 4-қисм.

10.00 1. «Кӯшим - жон кӯши-
ғим».

2. «Чизик, цирк, цирк».

10.00, 12.00, 14.00... 18.00
янгилликлар.

10.05 «Колонна». Бадий

фильм. 2-қисм.

11.10 «Хайт ва қонун».

11.30 Теннист: кечи ва бу-
гун». Осие чөмпинати ол-
дидан.

12.05 «Эртаклар - яхшилик-
ка етаклар». 13.05 ТВ анонс.

13.10 Болалор спорти: «Бир
умр хамроҳим». 13.30 «КиноТеатр».

13.50 16.10 10 ТВ клип.

14.10 Телемуқот.

14.50 «Калъо гавҳари». 15.10 «Муҳисин вўҳуд кўшик
изанд». 15.30 «Ч». Видеофильт 8-
қисм.

«Болалар сайёраси»:
16.20 1. «Ёш юлдузлар». 2.
«Йила, Изла, Топ!»

Телемуқот. 3. «Муғлийин мемони».
Муғлийин.

17.40 «Нурил манзиллар». 18.10 «Кўйла, ёшигим». 18.30 «Истидор».

тутелек-тул телёйин.

19.05 «Зин» студияси на-
мойиш этди: Эътиқод мұ-
стаҳкамлиги.

йўлида». 19.25, 19.55, 20.25, 21.00
Эълонлар.

19.30 «Ахборот» (рус тили-
да). 20.00 Оқшом артаклари.

20.15 Бир жуфт кўшик.
20.30 «Ахборот».

21.05 «Муносабат». 21.35 «Ч». Видеофильт премьераси, 9-қисм.

22.15 ТВ клип. 22.25 «Ахборот-дайҳаст». 23.15-23.20 Ватан тимсол-
лари.

2. «Чизик, цирк, цирк».

10.00 1. «Кӯшим - жон кӯши-
ғим».

2. «Линг авлод» студия-
си: Келин, танишиялини.

9.40 «Линг авлод» студия-
си: Умим? Бу нима?

10.00 Болалор экраны:

«Бүркинин сир». 10.50 Табобат оламида.

11.15 «Гвадалупа». Телес-
ериал.

11.55 Мусикий дастур.

12.10 Ринг кироллари.

13.00 Азизим.

23.10 «Ёшлар» телеканали-
да спорт дастури: 1.Футбол
плюс, 2.Ринг кироллари,

0.30...0.35 Хайрли тун.

19.35 «Дарв» - телес-
ериал.

20.00 1. «Азар Сиз». Ток-шоу.

20.25 «Ахборот-дайҳаст».

23.15-23.20 Ватан тимсол-
лари.

13.30 «Принципал оиласи-
нинг шашни». Бадий

фильм. 2-қисм.

14.30 «Адабий жараён».

14.50 «Истидор».

15.15 «Ч». Видеофильт 9-
қисм.

15.55 «Ягона оиласида».

16.25 «Саргашлар оро-
ли». Телешоу.

17.00 ТВ клип.

17.10 «Рангин дунё».

17.30 Гулоб бўйча ўзбе-
кистон чөмпинати «Пахта-
кор».

«Навбороҳ» жамоалари уч-
рашви. Марказий «Пахта-
кор».

стадионидан олиб кўрсати-
лади. Таифа фусайлик пайтади

Бир жуфт-

кўшик.

19.25, 19.55, 20.25, 21.00
Эълонлар.

19.30 «Ахборот» (рус тили-
да).

20.00 Оқшом артаклари.

20.15 FCN «Ўзбекистон ян-
гилликлар» (инглиши тилида)

20.30 «Ахборот».

21.05 «Бор ўйда пок одам-
лар шайхлари».

21.25 «Ч». Видеофильт премье-
раси, 10-қисм.

22.05 Эстрада тароналари

22.20 «Гарнчиқ». Телешоу.

22.35 «Ахборот-дайҳаст».

23.15 «Тунгиги». Телешоу.

23.25 «Ёшлар» телеканали-
да премиера: «Лагаан». Бадий

фильм. 1-қисм.

00.50-00.55 Ватан тимсол-
лари.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.10 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 TTVDa сериал: «Ақ-
дан одирдиган ўйинлар».

17.50 «Хориж хабарлари

(рус).

18.00, 20.35 «Экспресс»

телегазетаси.

18.05 «Хайрло ожшом».

18.30, 20.00, 20.40, 22.25
«Пойтак» ахборот дастури.

18.45 «Табриклиймиз-кут-
лаймиз».

19.05 «Хориж хабарлари».

19.15 TTVDa сериал: «Ай-
рик азоби».

20.20 «Навбати ким».

21.15 «Спортуз».

21.20 «Сонет в Нью-Йор-
ке», мелодрама.

21.30 «Скорая помощь»,
телесериал

12.00 «Осен в Нью-Йор-
ке», мелодрама.

12.15 «Спорт на «30-м»

документальный

сериал.

12.30 «Познавательная

передача».

12.30 «Ошқона», фан-
тастика.

12.30 «Спорт на «30-м»

документальный

сериал.

12.30 «Семейное кино:

«Вне земли», фан-
тастика.

ЯКШАНАБА 21

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 «Ассалом, ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
9.00 «Шарқ тароналари».
9.40 «Бахтиер шахзода».
Мультифильм.
10.00 «Ватанинг хизмат килимади».
11.00 «Она мэри».
11.20 «Бу турфа олам».
12.10 ТВ 1 кинотеатри:
«Сўнгит савға». **Бадийин**. фильм.
14.00 «Гап чиқди». Телешу.
14.45 , 16.00 ТВ анонс.
14.50 «Шоҳ Султон хакида эртак». Мультифильм.
15.40 «Кўхни замин охангари».
16.05 «Ўч». Видеофильм.
10-кисим.
16.45 «Портретга чизигар».
17.05 ТВ клип.
«Болалар саёраси».
17.15 1. «Ғаройибкента гасбат».

2. «Олтин тож». Телевизион ўйин.
18.25 «Бир кулишайлик».
18.40 «Кало Гавҳари».
19.00 Бир жуфт қулиш.
19.10 «Бизнес хафта».
19.25 20.00, 20.25, 21.00 Эъблонлар.

19.30 «Тахлинома» (руслана)

20.05 «Кўрсатувдан-кўрсатувчага».

20.30 «Тахлинома».

21.10 «Хўшигимиз Сизга аргумон».

21.30 «Яхшилик».

«Яхшиланга кинозали».

22.10 «Сунгит романси».

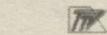
Бадийин фильм.

00.10-00.15 Ватан тимсолари.

«ШШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.55 Кўрсатувлар дастур.
7.00 «Мунаввар тон». Информациян дам олини дастури.

«ТОШКЕН» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.10 Кўрсатувлар тартиби.

17.20 ТТДиа сериал: «Акдан озидирманни ўйинлар».

17.50 «Эртакларнинг сурхли олами».

19.30, 22.20 «Экспрес» телегазетаси.

19.35 «Табриклиймиз-кутлаймиз».

19.55 «Хўконди латиф». Телевизион фильм.

«ХАЛКАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

9.05 Кўрсатувлар тартиби.

9.10. Д. Кирловнинг «Йўлда ёзилмаган кайдларни».

9.30 «Хамма уйдайлигига».

10.10 «Фон тайм».

10.20 «Ўйғон тонг». Информациян дам олини дастури.

10.30 «Хусусийлаштириш: кадам-бакадам».

13.30-14.50 Дўстлик видеоканали: «Рангнамон», «Дидар», «Коренс», тилини ўрганамиз».

16.00 Кўрсатувлар тартиби.

16.05 «Мунтасанс».

16.35 «Кулиларни».

17.00 «Бинайи».

19.55 «Бошича чавандоз хакида афсона». Бадийин фильм 2-кисим.

20.50 «Кини кирк ёрбиг...»

Интеллектуал ўйин.

21.45 Олимп мерос.

22.00 «Давр» хафта ичада.

22.35 ТВ - анонс.

22.40 «Лаган». Бадийин фильм 2-кисим.

0.30 - 0.35 Хайрия тун.

КЎЗ ЁШИМ ТЎКИЛМА...

Кўз ёшим тўкилма, шошилма бирлас,
Отам хотирасин ёдимга солсам.

Бўғимга тиқилиб кийнама, нафас,
Зора армонлардан кутла ташаббуси.

Отажон! Охирги марта мени Тошкентта кузата туриб айтган гапларингиз, ўшандаги дардли бокъян кўзларингиз, ниманидир сезаётгандек фаминг сиймонгиз ёдимдан кетмайди. Ўшанда... ўшанда балки сиз билан кайта кўришмаслигимни сизгандирис. Шунинг учун ҳам боламга яхши қарашмини, тинч-тотув яшаб юришишимни кайта-қайта тайинлагандирисиз.

Эсимда, ўша куни эрталаб қишилоқдан: "Бир келиб-кетинглар", деган шошилинг хабар келди. Бу хабарни эштитдим-у, юрагим бир нимани сизгандек сикилиб, шошиб қолдим. Чунки биз келаётган пайтада сиз бетоб эдингиз. Кечки маҳал поездаг чиқиб, эрталаб етиб келдик. Не кўз билан кўрайки, етти кизингиз, онам, изиллаб йиглаб туришарди. "Отажон!"-дек дод солиб ўйга чопдим. Афсуски, кеч колган эканман. Сиз ётадиган каравот бўм-буш эди. Ўда қариндош-уруглар ва бошқа хотин-халајлар нималарнидир пичирлаб ўтиришарди. Бир маҳал кўшини маҳалладир бир аёл ёнимга келди-да: "Айтиб-айтиб йигла! Ўзингни карвотга от! "Дод" солиб йигла, ҳамма эшитсин! Сени келганинги билсин", - дече пичирлади. Эй, воҳ! Аёлнинг гапдан бошим айланниб кетди. Мен сиздан азиз меҳрибон отамдан айрилиб турибман... Азага эмас, ким қандай йиглаёттанини, ким келди-ю, ким келмаганини кўргани келган томошабин аёлларнинг кўриши не хожат! Мен "дод" солмадим, айтиб-айтиб йигламадим, отажон. Мен армон билан ич-ичимдан эзилиб йигладим.

Нимага! Нимага ўша кузда сиз билан узоркоқ гаплашмадим? Нимага сизни маҳжаб бағримга босиб ўша дардли кўзларингизни солмадим? Ўшанда: "Кизим, яна қачон келасизлар?", - деб сўрадингиз. Мен: "Энди баҳорда келамиш, отажон, қишида көр бўлади, ўйл авхавли", - дедим. Эх, менинг муштипар отажоним-а! Ўшанда менга тез орада келиб-кетишими айтиб-айтиб йигламадим, отажон. Мен армон билан дийдорлашувимиз эканлигини қаёдан ҳам кидиргандирисиз.

Отажон! Саккиз қиз кўрибсиз-у, бирон марта ҳам "ўғлим ўйк", деб кўйинмабисиз. Кизларингизни хаммасини бирдай яхши кўриб, авайландингиз.

Ёдимда, укаларингизни машиналари бор эди. Бир гал зериқдингизми, билмадим, "Укаларим билан бир машинада шаҳарга бориб келсан яхши бўларди", - деб колдингиз. Лекин нимагадир буни укаларингизга айтмадингиз. Ким билади, балки ўшанда сизни ҳам ўзлингиз бўлиб, ўз машинасида сизни узок-узокларга айлантириб юришини орзу килгандирис. "Кизларим-бахтим. Уларни ўғил болага алишмасдим", - дер эдингиз. Балки ич-ичингизда Оллоҳ сизга ўғил бермаганига ўқингандирисиз. Ўтган йили ҳайдовчилик ўқишини битирдим, отажон! Кўлигма ҳайдовчилик гувоҳномасини олганнида, сизни эсладим. Ҳаёт бўлганингизда қанчалар кувонардингиз. Сизга қиз эмас, ўғил бўлиб, машинада шаҳарларга олиб борсан бўлмасмиди? Балки ўшанда сизни кўнглинигиз кўтарилимади! Ўғил кўрганинни эштиб, йиглаб юборган экансиз. Набираларингизнинг камолини кўриш сизга насиб этмади. Умр бўйи ҳалол меҳнат билан яшадингиз. Ўрмон ҳўжалигида кўп йил ишладингиз. Дов-дараҳтлар эктириб, кўкаламзорлаштиридингиз. Олис йўлдан чарча қишилоқка кириб борарканман, ўша сиз эктирган қатор ёнғокларни кўриб, сизни кўргандай кувонаман, чарчогим ёзилади.

Отажон, қишлоғимизда ҳамма-ҳамма сизни ҳалол, камтар инсон эканлигинизни қайта-қайта гапиришади. Мен қишилоқ одамларини яхши кўраман. Чунки уларнинг кўпчилиги сизнинг дўстларингиз, ошаналарингиз. Кўрганимда уларни тавғ қилиб, йигламиган келади.

Отажон, жойингиз жаннатда бўлсин илоҳим! Руҳингиз шод, охиратнинг обод бўлишини Оллоҳдан тилайман!

Бахорой ТЎЙЧИЕВА

Тошкент шаҳри, Юнусобод тумани

Бундан 12 йил муқаддам 1990 йил априлида оиласиз оғир жудолини бошидан кечирди. Мехрибон она-жонимиз Зухрахон Конхўжаева 53 ёшда бу оламдан куз юмди.

Ўша пайтада она-жонимиз кичкина укамнинг тўйига ҳозирлик кўради. Рамазон ойи тугаши билан тўй бошлидиган эдик. Афсуски, бу тўйни кўриш онамга насиб этмади. Бешафқат хасталик, рамазон ойининг учни ҳафтасида онамизни олиб кетди. Ярим йилдан кейин катталарини маслаҳатлари билан укамни ўйлантиридик.

Онамлардан кейин орадан 4 йил ўтиб, отамиз — Зариф Пратов ҳам 60 ёшида бу ёргу оламдан кўз юмди. Бизни vogia etkazib, tarbiya berib, ўқитиб, касб әгалари қилиб ёл-яртга кўшиб, ҳаммамизни уйлижоли қилиб, энди роҳатимизни кўрадиган пайтларидан отамиз ҳам, онамиз ҳам бу дунёни тарк этиши армон бўлиб қолди.

Катта укамнинг уч кизи бўлиб, ўйли йўқ эди. Бошқа фарзандларида ўғил бор эди. Улар Оллоҳдан шу укамга ҳам ўғил кўриш насиб эти-

шини сўрашарди. Отам ҳар доим: "Зокирхон ўғил кўрса, ҳамма набираларимга катта тўй қилиб, элга ош бераман", - деб орзу қиласи эди.

тишган сўзлари: "Зариф билан Зухранинг бугун руҳлари шод бўлса керак. Улар шу кунларни жуда орзу қилишган эди", - дейишиарди.

Мен ҳовлида туриб, осмонга қарадим. Назаримда, тўйхона уза отагинам ва она-жонимизни руҳлари учиб юргандек бўлди. Беихтиёр қўзларим ёшга тўлди. Бу ҳам кувонч, ҳам соғинч ёшлари эди. Дилимда эса ушбу мисралар айланарди:

**ХЕЧ КИМНИНГ ҚАЛБИДА
АРМОН БЎЛМАСИН**

Ийлар ўтиб, 1995 йилнинг марта ота-онанмнинг бу орзулари рўёба чиқди. Ўтган йили април ойида укам ўғлига тўй кўпиди. Отам-онан орзу қилишганидек, элга ош берди. Тўйга отамнинг дўстларини, она-жоннинг дугоналарини, барча қариндош-уругларини, таниш-билишларни қаҳирдик. Тўйхонага файз кирди. Ҳовли меҳмонлар билан тўлган. Мен эса ҳали у хонага, ҳали бу хонага кираман. Ўзим билмаган ҳолда ота-онанг ённинг бўлиб, шундай тўйларда бор бўлишмаса, жуда оғир бўлар экан.

Ховлига ким кирса, биринчи ай-

Ховлига ким кирса, биринчи ай-

Тошкент шаҳри

С. ПРАТОВА

Хонадонимизда байрам бўлган кун, Оҳ! Қани энди ёнимизда Отам бўлсалар! Ҳовлинг дўстлар билан тўлиб-тошганда, Эзгу орзуларинг рўёб бўлганда. Шу кунларни кўриши насиб этганда, Оҳ! Қани энди ёнимизда Отам бўлсалар! Улар бу кунларни жуда кутидиши, Минг афсуски, ҳаётдан эрта кетиши. Бугунга тўй эди уларнинг орзулари, Шоддир бу кун отам-онан руҳлари! Ҳеч кимнинг онаси эрта ўлмасин! Ҳеч кимнинг қалбида армон бўлмасин! Барча инсон бағри бутун бўлиб юшасин!

Хонадонимизда байрам бўлсалар!

Ҳовлинг дўстлар билан тўлиб-тошганда,

Эзгу орзуларинг рўёб бўлганда.

Шу кунларни кўриши насиб этганда,

Оҳ! Қани энди ёнимизда Отам бўлсалар!

Улар бу кунларни жуда кутидиши,

Минг афсуски, ҳаётдан эрта кетиши.

Ҳеч кимнинг онаси эрта ўлмасин!

Ҳеч кимнинг қалбида армон бўлмасин!

Барча инсон бағри бутун бўлиб юшасин!

С. ПРАТОВА

Тошкент шаҳри

С. ПРАТОВА

Хонадонимизда байрам бўлсалар!

Ҳовлинг дўстлар билан тўлиб-тошганда,

Эзгу орзуларинг рўёб бўлганда.

Шу кунларни кўриши насиб этганда,

Оҳ! Қани энди ёнимизда Отам бўлсалар!

Улар бу кунларни жуда кутидиши,

Минг афсуски, ҳаётдан эрта кетиши.

Ҳеч кимнинг онаси эрта ўлмасин!

Ҳеч кимнинг қалбида армон бўлмасин!

Барча инсон бағри бутун бўлиб юшасин!

С. ПРАТОВА

Хонадонимизда байрам бўлсалар!

Ҳовлинг дўстлар билан тўлиб-тошганда,

Эзгу орзуларинг рўёб бўлганда.

Шу кунларни кўриши насиб этганда,

Оҳ! Қани энди ёнимизда Отам бўлсалар!

Улар бу кунларни жуда кутидиши,

Минг афсуски, ҳаётдан эрта кетиши.

Ҳеч кимнинг онаси эрта ўлмасин!

Ҳеч кимнинг қалбида армон бўлмасин!

Барча инсон бағри бутун бўлиб юшасин!

С. ПРАТОВА

Хонадонимизда байрам бўлсалар!

Ҳовлинг дўстлар билан тўлиб-тошганда,

Эзгу орзуларинг рўёб бўлганда.

Шу кунларни кўриши насиб этганда,

Оҳ! Қани энди ёнимизда Отам бўлсалар!

Улар бу кунларни жуда кутидиши,

Минг афсуски, ҳаётдан эрта кетиши.

Ҳеч кимнинг онаси эрта ўлмасин!

Ҳеч кимнинг қалбида армон бўлмасин!

Барча инсон бағри бутун бўлиб юшасин!

С. ПРАТОВА

Хонадонимизда байрам бўлсалар!

Ҳовлинг дўстлар билан тўлиб-тошганда,

Эзгу орзуларинг рўёб бўлганда.

Шу кунларни кўриши насиб этганда,

Оҳ! Қани энди ёнимизда Отам бўлсалар!

Улар бу кунларни жуда кутидиши,

Минг афсуски, ҳаётдан эрта кетиши.

Ҳеч кимнинг онаси эрта ўлмасин!

Ҳеч кимнинг қалбида армон бўлмасин!

Барча инсон бағри бутун бўлиб юшасин!

С. ПРАТОВА

Хонадонимизда байрам бўлсалар!

Ҳовлинг дўстлар билан тўлиб-тошганда,

Эзгу орзуларинг рўёб бўлганда.

Шу кунларни кўриши насиб этганда,

Оҳ! Қани энди ёнимизда Отам бўлсалар!

Улар бу кунларни жуда кутидиши,

Минг афсуски, ҳаётдан эрта кетиши.

Ҳеч кимнинг онаси эрта ўлмасин!

Ҳеч кимнинг қалбида армон бўлмасин!

Барча инсон бағри бутун бўлиб юшасин!

С. ПРАТОВА

Хонадонимизда байрам бўлсалар!

Ҳовлинг дўстлар билан тўлиб-тошганда,

Эзгу орзуларинг рўёб бўлганда.

Шу кунларни кўриши насиб этганда,

Оҳ! Қани энди ёнимизда Отам бўлсалар!

Улар бу кунларни жуда кутидиши,

Минг афсуски, ҳаётдан эрта кетиши.

Ҳеч кимнинг онаси эрта ўлмасин!

Ҳеч кимнинг қалбида армон бўлмасин!

Барча инсон бағри бутун бўлиб юшасин!

С. ПРАТОВА

Хонадонимизда байрам бўлсалар!

Ҳовлинг дўстлар билан тўлиб-тошганда,

Эзгу орзуларинг рўёб бўлганда.

Шу кунларни кўриши насиб этганда,

Оҳ! Қани энди ёнимизда Отам бўлсалар!

Улар бу кунларни жуда кутидиши,

Минг афсуски, ҳаётдан эрта кетиши.

Ҳеч кимнинг онаси эрта ўлмасин!

Ҳеч кимнинг қалбида армон бўлмасин!

Барча инсон бағри бутун бўлиб юшасин!

С. ПРАТОВА

Хонадонимизда байрам бўлсалар!

Ҳовлинг дўстлар билан тўлиб-тошганда,

Эзгу орзуларинг рўёб бўлганда.

Шу кунларни кўриши насиб этганда,

Оҳ! Қани энди ёнимизда Отам бўлсалар!

Улар бу кунларни жуда кутидиши,

Минг афсуски, ҳаётдан эрта кетиши.

Ҳеч кимнинг онаси эрта ўлмасин!

Ҳеч кимнинг қалбида армон бўлмасин!

Барча инсон бағри бутун бўлиб юшасин!

С. ПРАТОВА

Хонадонимизда байрам бўлсалар!

Ҳовлинг дўстлар билан тўлиб-тошганда,

Эзгу орзуларинг рўёб бўлганда.

Шу кунларни кўриши насиб этганда,

Оҳ! Қани энди ёнимизда Отам бўлсалар!

Улар бу кунларни жуда кутидиши,

Минг афсуски, ҳаётдан эрта кетиши.

Ҳеч кимнинг онаси эрта ўлмасин!

Ҳеч кимнинг қалбида армон бўлмасин!

Барча инсон бағри бутун бўлиб юшасин!

С. ПРАТОВА

Хонадонимизда байрам бўлсалар!

Ҳовлинг дўстлар билан тўлиб-тошганда,

Эзгу орзуларинг рўёб бўлганда.

Шу кунларни кўриши насиб этганда,

Оҳ! Қани энди ёнимизда Отам бўлсалар!

Улар бу кунларни жуда кутидиши,

Минг афсуски, ҳаётдан эрта кетиши.

Ҳеч кимнинг онаси эрта ўлмасин!

Ҳеч кимнинг қалбида армон бўлмасин!

Барча инсон бағри бутун бўлиб юшасин!

С. ПРАТОВА

Хонадонимизда байрам бўлсалар!

(Боши ўтган сонда.)

- Ростаними? Нималарни биларканси, биз ҳам билсак бўладими? Ким айтди сенга бунақа бўлмагур гапларни?

- Хосиятнинг ўзи айтганди. Эсингиздами, Камолжон түғилиб, тургужонада ётганим?

- Ҳа, эсимда, нима бўлти?

- Уша тургужонада мен Хосиятхон билан бир палатада ётганим. Бир куни сиз билан деразадан гаплашиб турганимда, Хосият: "Уйигит сизга ким бўлади?" - деб сўради. Мен: "Турмуш ўртоғим бўлади", - деб жавоб берганим. Сиз кетганингиздан кейин нима сабабдан сизни сўраганини ва қаердан танишини сўраганимда, сиз билан бир синфада ўқиганлигини ва сиз унга кўнгил кўйиб юрган дамларинизни айтти берганди.

- Жуда ошириб юборибди, а? У билан орамизда ҳеч нарса бўлмаганини, у мени, ҳатто ёнига йўлатмаганини хам айтмаганиди?

- Айтганди!

- Нега бўлмаса пичинг қиласан? Уни болаларча ёктириб қолгандим, холос. Хато қилганини тушишиб унга бошқа қарамаганим. Ўшандан бери ундан хабарим йўк.

- Лекин бечорага бугун ачикиб кетдим, баҳтсиз экан. Менга: "Насиба... Сизга, оиласнгизга ҳавасим келади, фарзандларнинг эсли-хуши, энгиз ўйим-жойим дейдиган. Мен эса... ўз баҳтимни ҳуркитиб юборган эканман", - деб йиглаб юборди.

- Э-э-э-й... хотин, бўлди килгин, бунақа гапларни! Бу ҳақда бошқа гапирганинги эштимай!

Шу куни ухлаш қаёда дейсан, эрталабгача мижжа қоқмай чиқдик.

Орадан уч кун ўтди. Машинада мактаб ёнидан ўтайди, йўлнинг четида кетаётган Хосиятга кўзим тушди. Аста ёнига бориб тўхтадим, у ҳайрон бўлди. Мен машинадан тушиб: "Салом, Хосиятхон, яхшимисан", - деб сўрашиб. Хосият саломга алик олди-да, нигоҳини олиб қочди.

- Йўл бўлсин?

- Уйга кетаяпман.

- Уйинг қайси томонда?

- Себзорда.

- Буни қара, мен ҳам ўша томонга - Чорсуга кетаётган эдим. Ўтири, ўзим олиб бориб қўйман.

Хосият тортуб: "Йўл,

раҳмат, овора бўлма, ўзим етиб оламан", - деганига қарамай:

- Овраси бор эканми? Ўтири, олиб бориб кўйман, барбири йўлимиз бир. Чорсуга бозоридан ул-бул ҳарид қилишим керак эди, сени йўлда ташлаб ўтади, - дедим яна.

Хосият ноилож машинага ўтириди. Йўлда кетаётги гап бошладим.

диган яхши гапнинг ўзи йўк.

- Нега ундаи дейсан? Ахир ўзинг орусларингдагидек жойга турмушга чиқсан бўлсанг.

- Ҳа, гапинг тўғри, мен орзумга етишгандек эдим, - дед ўз ҳаёти ҳақида паришон сўзлай бошлади у - Турмушга чиқдим, кунлар ўтиб, бир кизчалик бўлдим. Ислими Наргиза кўйдим. Ширин ҳаёт

ман. Хурсандлигим узоқка чўзилмади.

Эрим анча ўзгариб қолди. Атрофида ҳар-хил нотаниш улфатлар ҳам

кўлпайб қолди. Ҳамма унга тилёламасчилик қиларди, у эса ўзига жуда бино кўядиган бўлди, ичкиликка берилиб кетди. Уйимизда ҳар куни жанжал. Ҳатто менга кўл кўт

ра бошлади. Мен эса, "Ҳаммаси ўтиб кетади", - деб чидардим. Лекин эрим менинг ҳам, ота-онаси-ю, қариндошларининг ҳам гапига кулоқ солмасди. Ичкиликка баттар берилиб кетди. Охири ишдан четлатиб юборишиди. Ўдаги аҳвол ҳам тобора хунку тус ола бошлади. У энди уч йил аввал мен билан аҳду паймон қилган турмуш ўртоғим - Аброр ака эмасди. Кечалари ёстиғим йигидан жиққа хўл бўларди. Бир куни уч ёшли кизим Наргиза маст ҳолатда кириб келган адажонисининг олдига кучоқ очиб югориб борди. Ўзи зўрга оёқда турган адаси эса ўзини ушлолмай йиқилиб

- Сўнг иккинчи марта турмуш қурдингми?

- Биринчи эримдан ажрашганимдан сўнг олти йил онамнида яшадим. Кейин иккинчи эримга тегдим. Ўндан иккى кўздим. Энг кенжаси бир ёшлигига адаси автоҳалокатга учради. Шундан бери ёлғизман. Бу кўргуликлар етмагандай, укам тухматга қолиб, одам ўлдирганинда айбланди. Ота-онам ҳовлинни сотиб, укамнинг камалмаслиги учун роса ҳаракат қилишиди. Лекин ҳеч ким ёрдам бера олмади. Бечора ўн тўрт йилга қамалиб кетди. Онам бир ёқда менга куйса, бир ёқда укамнинг дардидаги кўйдим. На-заримда оиласиз фам-қайгу жаласи тагида колиб кетгандай эди. Хосият яна тухтамай, йиглаша тушди. Унга жуда ачиниб кетдим.

- Кечир, мени, Хосият. Шунча ғамларинг борлигини билмай, ярангни янгилаб кўйдим.

- Йўк Ботир, сен мени кечир. Самиим севгингни қадрига етмаган бадбахти кечир. Нече йилдан бери ёшлиқда қилган ҳатоимнинг жасосини тортиб келаяпман. Севгини хўрлаган инсонни севгининг ўзи хўрлар экан. Бунга ўзим шоҳид бўлдим. Пул-бойлик ўткинчи нарса экан. Эримнинг ҳам, ота-онамнинг ҳам бойлиги изисиз йўқолиб кетди.

- Хосият...

- Ха...

- Сендан бошқасини, сени севганичалик севмаганман, сенда хали ҳам кўнглиб бор...

- Йўк, Ботир, энди кеч бўлди. Сенинг баҳти ҳаётингга тўғаноқ бўлиши истамайман, - деб кўз ёшларини артиб, машинамдан тушиб кетди.

Ботир ака навбатдаги сигаретни тутатиб:

- Сенга маслаҳатим, кўнгил ишига эхтийёт бўл, адашма. Севгига алдаган ҳам, алданган ҳам қаттиқ изтиробда қолади, - деди оғир хўрсигиб.

Мен Ботир аканинг ҳоясидан жуда таъсирилданди. Чунки Ботир аканинг қалбидаги унгана ягона қизил гул япроқлари, батамдан тўқилмаганинни унинг изтироби кўзлари сезидириб туради...

Асрор КАМОЛОВ
Тошкент шахри

ЭЗГУЛПК ТОҒДАГИ

- Калайсан Хосият? Яхши юрибсанми? Нега мендан ҳали ҳам ўзингни олиб қочаиспан?

У машина ойнасидан кўчага қараб жим кетаверди.

- Ҳали ҳам мансимаслигинг қолмабди-да? - Бу гапим унга таъсири қилди шекилини нигоҳини ерга тиккан холда:

- Йўк, Ботир, ундаи эмас, ақсинча, мен сени хурмат кила-ман, - деб кўзига ўши олди.

- Нега бўлмаса саволимга жавоб бергинг келмайди?

- Чунки, ўзим ҳакимда, турмуши ҳақида, гапиришга арзий-

кечирардик. Наргиза 2 ёшга тўлганида, эримнинг лавозимини кўтариб, бошини килиб кўйишиди. Аввалига жуда хурсанд бўлдим. Ҳар куни совғасалом, ҳар куни байрам. Иккимиз ҳам, ишларимиз юришиб кетганидан хурсанд эдик.

Айниқса, мен тунги осмондаги юлдузларга қараб, ўз кўнглиминдаги "Мен бу баҳтга ҳақламан", - деб керилиб юрардим. Лекин ўша юлдузларга қараб, ҳатто ёруғ юлдузлар ҳам катта тезлиқда кулашиб тушишини ҳам сезмаган экан-

кетди-ю, қўлидаги ароғи синди. У аблах: "Адаҳон, туринг, сизга нима бўлди?" деб парвона бўлиб турган жигарбандининг юзига тарсаки тортиб юборди. Наргиза нарига учиб тушибди.

"Нима қилиб кўйдинг, ифлос?", - деб сўқина кетди. Йиглашиб ётган кизимни бағримга босдим. Ўша ҳолат сабр-косамни тўлдириб юборди. Кийимларимни олиб

кизим билан онамнига кетиб қолдим. Шундай қилиб, биринчи эрим билан ажрашиб кетдик.

Хосият тортуб: "Йўл, бўлсин?

- Уйга кетаяпман.

- Уйинг қайси томонда?

- Себзорда.

- Буни қара, мен ҳам ўша томонга - Чорсуга кетаётган эдим. Ўтири, ўзим олиб бориб қўйман.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Наргиза кетаётган эдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

хам айтиб кетдим, - деб керилиб юрардим.

Хосият тортуб: "Йўл,

СОГЛІК ФОЙДА ТАЪМИНИ ҲИС ЭТИНГ

Баъзида тўсатдан шўрми, нордонми, ширинми таом егингиз келиб қолади. Организм ўзида етишмайтган моддага бўлган эҳтиёжини ана шу тарзда билдиради. Турли органларимиз ўзларига нимадир етишмаслигидан хабар беруб туриши эканлигини биласизми? Келинг, ана шу ҳолат ҳақида батафсил фикрлайлик!

Тилингизни кўрсатинг!

Тил-таъмни ҳис этиш имконини беради. Буни тилда жойлашган, аниқ таъмга жавоб берувчи рецепторлар амалга оширади. Ширина таъмни тил учи билан, шўрни эса тилинг ён қисми, аччики орқа қисми, нордон мазани эса тил устининг четки қисми билан ҳис қиласиз.

Таъм билан даволаш нима?

Таъм билан даволаш қайси бир жиҳатлари билан иғна билан даволашга ўхшаб кетади. Факат оғрикли организма нина билан эмас, таъм билан таъсир ўтказиш керак. Кадимда кишилар тилингизни организмга йўл очувчи "дарвоза" деб бежизига айтишмаган. Улар, хали илмий жиҳатдан тасдиқланмаган бўлса-да, тилда турли органларга таъсир ўтка зувчи кўн рефлексогенлари борлигини ўша пайдо билиш билиш хусусиятидан маҳрум бўласиз.

Таъм орқали даволашнинг бир жиҳати бор, яъни бу усулни жуда кучайтириб бўлмайди. Агар сиз нордон ёки ширин таъмни меъёрига етгунча тўплаган бўлсангиз, тил рецепторлари вактинча иш фаолиятни тұхтатади. Шу сабабли сиз хам вактинча таъм билиш хусусиятидан маҳрум бўласиз.

хам фойда беради.

□ Гиптононида ҳар куни эрталаб оғиз бўшлигидан бирор бир нордон нарсани, (ма-

ринг. Ширина дорини ютишдан аввал, уни оғзингизда иложи борича узокроқ ушлаб туринг.

✗ Хотирани мустахкамлашда ва мия фаолияти яхшилашинида ҳар куни 4-5 чой қошиқ шакарни оғзингизга солиб, шиминг. 15-20 дақиқадан сўнг эса оғзингизни яхшилаш чайнинг. Карисга чалинмаслиги учун, тишларингизни тозалаб ювинг. Бу холни ҳар 2 ойда 10-12 кун таракорланг.

Ёдингизда тутинг! Агар қандли диабет хасталиги билан оғриган бўлсангиз, "қанд терапия"ни амалга оширишдан аввал даволочи врач билан масла-хатлашинг.

НОРДОН ТАЪМ организмда модда айланнишини ишни мөърлашибиради, иштахча очади, овқат ҳазм килишга, ичакни умуман организмни тозалашга, харорат пасайшига

ради.

✗ Едингизда сақлан! Нордон таъм гастрит, кислоталик мөърдан ошиб кетган ёки ошқозон яраси касалликларига салбий таъсир кўрсатиши мумкин. Шунинг учун нордондорнин ютманг, уларни оғизда бирор сақлаб, сўринг. Оғиз бўшлигига бирор тошмаларингиз бўлса, нордон дорилар тавсия этилади.

ТИЛ МУЛОЛАЖАСИ - СОГЛИК ФОЙДАСИ

Баъзан тил ҳам ўзига хос парваришига муҳож бўлади. Ана шундай пайтларда ҳар куни тилингизни баромпиарингиз билан босиб, 5-7 дақика давомида уқаланг. Агар уқалаш давомида ўзингизни ноҳуш ҳис кильсангиз, бу усулу дарҳол тұхтатинг.

□ **Юрак хасталикларидан** тил учни уқаланг.
□ **Нафас йўллари** касалланганда тил устинг ён томонларини уқаланг.

□ **Ошқозон ости безлари** фаолиятини яхшилаш учун тилинг ўрта қисмини уқаланг.

□ **Буйрак хасталигига** тилинг ўзак кисмини уқаланг.

АЧЧИҚ ТАЪМ овқат ҳазм килишни ва иштахани яхшилаиди, кон томирларни кенгайтиради, қонни тозалаб, организм күватини оширади, кайфиятни яхшилади. Ундан ташқари, микробга қарши жуда яхши курашади. Аммо один эса, оғзингизни ўш сув билан чайнинг.

□ Иштахча йўқолиб, таннангиз оғир чарчоқни ҳис этса, овқатланишдан 15 дақиқа аввал тилингиз остига бир чимдим туз ташлаб кўйинг.

□ Сурункали корин дам бўлишида ҳар куни эрталаб бир чой қошиқ туз солинган иссиқ сув ичинг ундан один эса, оғзингизни ўш сув билан чайнинг.

□ Иштахча йўқолиб, таннангиз оғир чарчоқни ҳис этса, овқатланишдан 15 дақиқа аввал тилингиз остига бир чимдим туз ташлаб кўйинг.

□ Сувида организм иссиқларни бир маромда сақлаш учун вакти билан шўрданак, ўш бодринг каби нарасалар шошмасдан яхшилаш чайнаб, сўнгра ютинг.

□ Иссиқда организмни сув-сизланиб қолишдан сақлаш учун ҳар 2 соатда оғзингизни 2 чой қошиқ туз солинган сув билан чайқаб туринг.

ТАХИР ТАЪМ иштахасизликда, сийдик ҳайдовчи ўллар ва буйракни даволашда, организм заҳарланишининг одинни олишда жуда фойдали.

Тахир таъм организмдаги ортика суюкликини тозалаш хусусиятга эга. Бундай маҳсулотларни кўн мидорда истемол килиш баъзан депресияга олиб келиши ҳам мумкин.

□ Ошқозон бузилишида қоқиёт пояси, кофе доначаларини чайнанд ҳёки 50г. ароқка ярим чой қошиқ туз солиб, хўлаб ичинг.

□ Сўлак ажралишини яхшилаш учун, овқатдан один кофе донаси чайнанд ҳёки тахир таъмни шарбат ичиш тавсия этилади.

□ Кўнгил айнишида ҳам лимоннинг бир бўллагини ёки шавел баргларини тилингиз остига ташлаб туринг. Шарбатни ютишдан аввал оғизда узокроқ сақлаб туринг.

□ Кўнгил айнишида ҳам лимоннинг бир бўллагини ёки шавел баргларини тилингиз остига ташлаб туринг.

□ Жигар хасталигига ҳар куни 4-5 қошиқ асал еб ту-

ош қошиқ қалампир дамламасидан ичинг.

✗ **Ёдда сақлан!** Аччиқ таъмни нарсаларга ошқозон яраси бор, гастрит билан оғриган кишилар учун бўлмаслиги лозим.

ЁПИШКОК, ШИЛИМШИК ТАЪМ диареяни тұхтатади, оғиз бўшлигидаги жарохатларни тузалишида, териңнинг рангини яхшилашда фойдала.

Тұғри, кўп мидорда ёпишкоқликни ҳис этиш инсон рухиятига ҳам таъсир кўрсатиши мумкин. Бу таъм кўркуни, ўз-ўзига ишонмасликини, бәхловатлиники, ўз-ўзини ортиқча танқид қилишини ўзага келтиаркан.

▼ Диарея (ич кетиш)да оғзингизни ҳар соатда бир стакан винонинг 1/4 кисми билан чайб туринг, сўнг ютиб юборинг.

▼ Кон ивишининг ёмонлашувидан, гемоглабин мидори пасайшиб кетишида илони борича кўп хурмо истельмол қилинг.

ЎЗИГА ХОС ҚОИДА

Таъм билишнинг майдум бир қоидалари бор. Агар сизга тортиқ килинган таомноманинг асосий қисмини ширинлик ташкил этса, дастурхондаги бошқа таомларда биз билган бир да таъмнинг бирортаси бўлиши мумкин. Уларнинг баъзилари бирбирини тўлдиради, ёки аксисча рад этади.

Масалан, торт бўлагини аччиқ кофе ёки нордон вино билан ейиш мумкин.

Агар таомингизнинг асосий нордон, ўш ёки ёпишкоқ таъмни бўлса, у билан тахир, аччиқ ёки ёпишкоқ таъмни нарсалар ейиш мумкин аммо, ўш гўштни нордон портвейн билан баҳам кўриш аслло мумкин эмас.

Агар бу қоидаларга амал қилинмаса, ошқозонингиз овқат ҳазм килишда "эринчоқлик" қилиб колади. Табиийки, бу инсон саломатлигига ёмон таъсир кўрсатиш мумкин.

Хўлкар тайёрлади

15-28 СЕНТЯБР — Кўпроқ аёллар ўз соғликлари ҳақида - ўлашлари лозим. Айни шу кунларда танадаги касалликларга қарши курашувчаник қобилияти бирмунча пасаяди. Сурункали, буйрак, сийдик йўли хасталиклари кайталанмаслигининг олдини олиш; жумладан, ҳар хил доривор ўтлар дамламасидан ичиб туриш тавсия этилади.

Ҳомиладор аёллар, айниша ҳомиладорликнинг иккинчи босқичида бўлганлар буйрак фаолиятига этибор беришлари лозим. Кўпроқ минерал сувлар ичиш, иложи бўлса, гўшти ва ёғли овқатлардан воз кечиб, полиз экинларидан бўлган озиқ-овқат ва ҳўл меваларни истеъмол килиш тавсия этилади. Қанд хасталиги борлар шифокор кўригидан ўтганлари маъкул.

15-16 сентябр — Томоқ бези хасталиги қўзгалиши мумкин. Доривор ўтлардан тайёрланган дамламалар

билан томокларини чайишлари, лимонли, малинали чой ичиб туриш керак. Томоқ, бурун хасталиклари билан боғлик жарроҳлик муолажаларини кейнга қолдирган маъкул. Ушбу кунлари, айниша, **Сигир, Арслон ва Қовға** буржидагиларнинг соғлигидан кўпроқ салбий ҳолат сезилиши мумкин.

17-18 сентябр — сурункали бронхит, астма хасталиклари кучаяди. Очиқ ва тоза ҳавода кўпроқ сайр килиш, доривор ўтлар дамламасидан ичиш, шунингдек, ёш болаларни шикастланишлардан асраш тавсия этилади.

Ушбу кунлар **Эгизаклар, Бошок ва Балиқ** буржидагиларнинг соғликларида салбий ҳолат кўпроқ сезилиши мумкин.

12-21 сентябр — кўпчилик кайфияти ўзгарувчан бўлади. Гоҳ ҳурсанд, гоҳ ҳафа бўлиш ҳолатлари сезилади. Меъёрсиз овқат истеъмол килиш оқибатида ошқозон, ичакларда оғриқ, пайдо бўлиш эҳтимоли бор. Шундай ҳолат юз берса, қайнатилган ярим литр илик сувга бир ош қошиқ асал, бир ош қошиқ шакар ва пичоқ уида озгина хамиртуруш солиб, арапалтириб овқатдан 3-4 соат олдин ичиш тавсия этилади.

Ушбу кунларда **Кискичбака**, Кўй

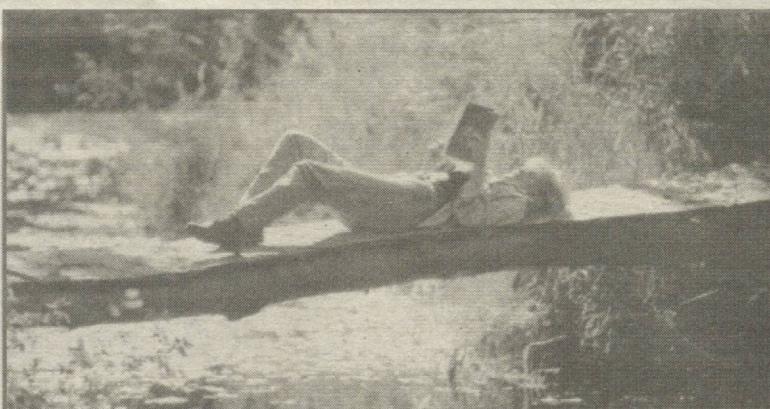
лиятида салбийлик сезилиб, керакли дори бўлмай қолса, дарҳол бир дона саримсоқ пиёс истеъмол қиласалар, яхши фойда беради. Иссик ҳаммомда ёки саунада чўмилишдан сақланганлари маъкул.

Ушбу кунлари **Бошок, Эгизаклар ва Ўқотар** буржидагиларнинг соғликларида аҳамият берилади.

26-27 сентябр — айниша, буйрак хасталиги борларда ҳомиладор аёлларда салбий ҳолат кучаяди. Ҳомиладор аёлларга кўпроқ дам олишининг иложи бўлса, ҳар хил ичимликлардан кўра, минерал сувлардан ичиш тавсия этилади. Спиртли ичимликларни истеъмол қилиш зарарлидир. **Ошқозон бези хасталиги борлар учун, ахволни яхшилашда сулидан бўлган шарбат, кисель жуда фойдаланади.** Бунинг учун сулини худди сумаляк учун бугдойни ўстиргандек ўстириб, ўсиб чиқкан нишлари ажратиб олиниб ювилади, сўнг куритилади. Куритиб, ундек майдаланади. **Ун** соvuк сувда қаймок куюклигига суютирилади ва устидан ярим стакан кайнок сув кўшиб 1-2 дақика давомида кайнатилади. **20 дақиқа давомида сақланади.** Тайёр бўлган киселдан ҳар куни овқатланишдан 30 дақиқа олдин ичилади.

Ушбу кунларда **Тарозу, Қискичбака ва Тоғ эчкиси** буржидагиларнинг соғликларида салбий ҳолат сезилади.

28 сентябр — Асаблар таранглышиб, жахлдорлик кучаядиган кун. Ҳар хил воқеа-ходисалар, келишмовчи-

ва **Тарозу** буржидагилар соғлиги заифлашиди.

22-23 сентябр — Ҳатто соғлиги жуда мустаҳкам бўлиб ҳеч нарсадан нолимайдиганлар ҳам ўзларини оғир жисмоний меҳнатдан асрashлari керади. Айниша, юрак, бел, оёқларидан оғриғи борлар ўзларини жисмоний меҳнатдан асрashlari лозим. **Юрак** қон томирлари фаолиятини яхшилаш учун эса кўпроқ, саримсоқ пиёс кўшилган озиқ-овқатлардан истеъмол қилиш ва керакли муолажалардан фойдаланишлари тавсия этилади. Агар юрак фа-

ликлар содир бўлиши мумкин. Шу туфайли тан жароҳати олиш ҳам ҳеч гап эмас. Бу кун ҳомиладор бўлиш учун ҳам хосиятсиздир. Кайфиятни яхшилаш учун асабларни тинчлантируви доривор ўтлар дамламаси фойда беради.

Шу куни **Чаён, Арслон ва Қовға** буржидагилар соғлиги заифлашиди.

Лола АХМЕДОВА
тайёрлади

«Оила ва жамият» газетаси таҳририяти мусахихи С. Сайдолимовга уаси
Сайдориф САЙДАЛИЕВНИНГ вафоти муносабати билан чуқур таъзия иззор этади.

МУНАЖЖИМЛАР БАШОРАТИ

КЎЙ (21.03 — 20.04). - Ҳафта давомида жуда кўп одамлар билан учрашасиз. Кўпчилликнинг дикқат-этиборида бўласиз. Сиз учун имкониятлар эшиги кенг очилади.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Ҳаётингизда гаҳ қандай ўзгаришлар сизнинг фойдангиз учун бўлади. Муҳими, ўзингиздан кўчилиларнинг хийласидан сақланинг.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Атрофинингизда гиляр ишингизга ҳалақит беришадиган бўлсалар-да, парво қилманг. Барча этиборингизни баҳараётган ишингизга қаратинг.

КИСКИЧБАКА (22.06 — 22.07). - Одам ўз-ўзидан келмайди. Кўл ковуштириб ўтирасдан ўзингизни ишга урсангиз, охирида бунинг учун тақдирланасиз.

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Шу кунларда толиканлигининг хис килаягиз. Ўзингиз ёқтирган дўстларингиз билан хордик чиқариш килиш, хотиржам яшашингизга ҳалақит беради.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Куруқ гап билан иш битмайди. Ишга киришинг. Қаршингиздаги имконият эшиклари сизга беҳад муваффақият келтиришини унумтсанг.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Сизни тикорат ишлари бўйича омадли ҳамкорлик кутаяпти. Факат ҳамкорларнинг билан шартнома тузишда хато-га йўл кўймаслигингиз керак.

ЎҚОТАР (23.11 — 21.12). - Ҳафтанинг чоршанба куни сизни ажойиб учрашув кутмода. Бу муҳаббат. Сиз баҳт кунини кўлга киритасиз.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Илим олишига берилиб, тўғри йўлни танлагансиз. Шу йўлдан аддасманг. Ушбу ҳафтанинг бошланишида оиласиз бироз нотинч бўлади.

КОВФА (21.01 — 18.02). - Сиз истеъодингиз билан шуҳрат қозонасиз. Аммо, катта бойлик орттиришга кўпам берилманг. Акс холда, ютуклар сизни тарк этиши мумкин.

БАЛИҚ (19.02 — 20.03). - Ўзингиздан кучиз, охизлар сиздан ёрдам сўраганида имкон қадар кўмаклашинг. Саҳилингизга боси обўйингизга обрў кўшилиб, ишларингиз ривож топаверади.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар кўмитаси, Болалар жамгармаси ва «Соғлом авлод учун» Ҳалқаро жамгармаси

Оила ва жамият

Фойдаланилмаган кўёзмалар таҳлил қилинмайди, муалифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб қилинмайди.

Газетадан кўчириб босилганда «Оила ва жамият»дан олинганилигига албатта қайд этилсин.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САЙДОВА

Кабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20
Табриклар, эълонлар: 133-04-50
Бўйлумлар: Оила - 133-04-35, 134-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41

Газета «Шарқ» нашриёт-матбаса компанияси босмахонасида чоп этилади. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-йй.

Босишиш топшириш вакти - 20.00

Босишиш топширилди - 21.00

Газета таҳририят компютер базасида терилди ва саҳифаланди.

**ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи»
Акциондорлик компанияси**

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида № 33 ракам билан рўйхатга олинган.

Буюртуш Г - 836.

Формати А-3, хажми 4 босма тобок.

Адади - 19112

Саҳифаловчи - Абкар ШОДИЕВ.

Рассом - Н. ХОЛМУРОДОВ.

Навбатчи - Ҳ. ҲОТАМБОЕВА